

Hét témája

Amikor a fiatal feltalálók...

Szinte mindenki eljátszott már a gondolattal, hogy milyen lenne valami igazán nagyot alkotni. Magyarországon nincs hiány kreativitásból, mégis messze alulteljesítünk a szabadalmi bejelentéseket tekintve... 8-9. oldal

Tudomány és technika

A klasszikus probléma

Sörivők is gyakran vitatkoznak ezen, mi most mégis a mindenkit érintő vízkérdést vesszük górcső alá: a csapból folyó vagy a boltban kapható palackos víz a jobb? 13. oldal

56 évvel a forradalom után

2012. október 22-én, hétfőn délután 3 órakor a Műegyetem Központi épületének Aulájában tartották az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékünnepestét és a történelmi évfolyamok találkozóját. Az ünnepségen beszédet mondott Hende Csaba honvédelmi miniszter, Dr. Péceli Gábor, a BME rektora és Hajtó Ödön, a Műegyetem 1956 Alapítvány elnöke is.

Az ünnepségen több prominens személy is megjelent. Név szerint köszöntöttek többek között Mádl Dalmát, Mádl Ferenc volt köztársasági elnök özvegyét, Sólyom László volt köztársasági elnököt, Hende Csaba honvédelmi minisztert, Paczolay Pétert, az Alkotmánybíróság elnökét, Tarlós István

Foto: Tóth Máté

főpolgármestert, Hajtó Ödönt, a Műegyetem 1956 Alapítvány elnökét, Halzl Józsefet, a Rákóczi Szövetség elnökét és Stubendek

Attilát, a Kaszás Attila Diákkör elnökét. A Műegyetemet Dr. Péceli Gábor rektor, a karok vezetői és Kovács András, az Egyetemi

Hallgatói Képviselő (EHK) elnöke képviselte.

Folytatás a 3. oldalon

Angyalok szárnyai alatt

A 35. Műegyetemi Állásbörze és a 9. BME Külügyi Börze kiállítói állásajánlatokkal, szakmai gyakorlati lehetőségekkel és külföldi ajánlatokkal várták a BME Központi épületének standjaihoz érkezőket október 17-én és 18-án.

A szervezők idén számos újítást vezettek be, hogy megkönnyítsék a rendezvényre látogatók számára a tájékozódást. Egyrészt egy felkészült és készséges angyalcsoport állt a rendezvényre érkezettek rendelkezésére. A fehér szárnyakat viselő segítők a látogatók végzettségét, nyelvtudását és egyéb kompetenciáit figyelembe véve, célirányosan azokhoz a kiállítókhoz irányították az álláskeresőket, akik releváns szakmai ajánlatokat kínáltak a számukra. A szárnyas kísérek mellett az épületben való tájékozódást ez alkalommal egy informatikai eszköz, a MapStack mobilal-

kalmazás is segítette. Az interaktív és professzionális alkalmazás nem csupán a helyszíni térképet tartalmazta, hanem útvonaltervezésre is képes volt, sőt arra is lehetőséget biztosított a kiállítóknak, hogy az alkalmazás segítségével folyamatosan friss információval lássák el a látogatókat. Szintén újítás, hogy

Foto: Helfrich Máté

a börze mindkét napján ingyenes buszjáratokat indítottak 20 perccelként a BME „I” épületétől a „K” épület felé azzal a céllal, hogy a campus távolabbi épületei-

ből érkező látogatók is gyorsan és kényelmesen eljussanak a rendezvényre.

Az Állásbörzét és a Külügyi Börzét idén második alkalommal rendezték meg egy időben és egy helyen. A szervezőktől megtudtuk, ennek okát: az elmúlt évek tapasztalata azt mutatta, hogy a hallgatók számára gondot okoz két különböző időpontban ellátogatni két külön, ugyanúgy a karrierépítést támogató rendezvényre.

A közös szervezés eredményeként közel 150 kiállító állította fel standját elfoglalva így a kiállítótér három szintjét.

Folytatás a 2. oldalon

Generációs krach a HK-ban?

Törést hozott a bolognai rendszer a hallgatói képviseletek életében. A kétszintű képzés bevezetésével az utánpótlás komoly fejtörést okoz az egyetemi érdekképviseleteknek. Kik döntenek majd diáksorsokról és milliókról öt év múlva? A probléma kapcsán beszélgettünk Kovács András EHK elnökkel a képviselői létről és a motivációról, amely a tesztület motorja.

Az osztatlan képzésben résztvevők számára kevésbé volt terhes, ha tanulmányaik, szakmai gyakorlatuk vagy éppen a tanulás mellett végzett közösségi munka miatt meghosszabbították a hallgatói létüket. A BSc/MSc átmenet

Foto: Nagy Eszter

azonban felborította a megszokott menetrendet, ugyanis a hallgatók kevesebb idővel gazdálkodnak a tanulmányaikat illetően, mint a hagyományos képzésben résztvevők. Mint azt megtudtuk, egy hallgatói képviselő első éve egyenlő a betanulással.

Folytatás a 4. oldalon

A **Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány** ezúton köszöni meg minden 1%-ot felajánló támogatójának a segítséget. A felajánlásból összegyűlt **1,103.011 Ft**-ot egyéb forrással kiegészítve hallgatók utazási pályázatára illetve fogyatékos hallgatók esélyegyenlőségi pályázatára fordítja a szervezet.

Angyalok szárnyai alatt

Folytatás az 1. oldalról

Ám nem csupán a cégek száma különösen figyelemreméltó, hanem azok sokszínűsége is. A főleg műszaki, gazdasági és informatikai cégek, mint például az Audi, a Coca-Cola, az evosoft, a Lego, a Mercedes, az Exxonmobile, az Ericsson vagy a HP mellett bankok képviselői is várták az érdeklődőket.

A felsőoktatás „ritmusának” megfelelően jellemzően a tavaszi rendezvény kiállítói száma még az őszinél is magasabb. Például 2012 tavaszán több mint 190 kiállító képviseltette magát, ami példátla-

nul magas szám a hazai viszonylatban. Mivel a hallgatók nagy része tavasszal kapja kézhez diplomáját, fejezi be tanulmányait és akkor válik számukra aktuálissá a tényleges álláskeresés, ezért továbbra is a tavaszi rendezvény a népszerűbb mind a cégek, mind pedig a látogatók körében. Így aki most kihagyta a rendezvényt, az tavasszal mindenképpen látogasson el a K Aulába 2013. március 6-7-én.

A kétnapos rendezvényen a már jól ismert komplex felkészítő szolgáltatások – angol és magyar nyelvű próbainterjúk, grafológiai elemzések és személyes karrier tanácsadás és tréningek – segítették a látogatók elhelyezkedését.

A legkeresettebb végzettségeknek – az elmúlt évek tapasztalataival megegyezően – idén összességében a villamos-, a gépészmérnöki, az informatikus, a gazdasági és a műszaki menedzser bizonyultak. Szám szerint a kiállítók 40%-a keresett villamosmérnök, 36% gépészmérnök, 35% informatikai, kb. 30-35% gazdasági végzettségű álláskeresőket és kb. minden negyedik kiállító ajánlatában szerepelt műszaki menedzsereknek szóló szakmai ajánlat.

SZABÓ ORSOLYA

A Műegyetemi Állásbörze elsősorban a frissdiplomásokat és diploma előtt álló pályakezdeket várta hatékony karrierépítési lehetőségekkel. A frissen végzettek túl a szakmai gyakorlati helyet kereső alsóbb évesek is több száz ajánlattal találkozhattak. A rendezvény kapui a BME-ről és az egyéb felsőoktatási intézményekből érkező hallgatók és végzősök számára nyitva álltak. A Külföldi Börze a külföldi kutatói és tanulmányi ösztöndíjakat, pályázati, szakmai gyakorlati, nyári munka, és utazási lehetőségeket, oktatási programokat, önkéntes lehetőségeket és nyelvtanfolyamokat gyűjtötte össze és mutatta be a BME hallgatói számára.

Fotó: Helfrich Máté

MEGKÉRDEZTÜK

Szerinted mennyi az a kezdő fizetés, ami az egzisztencia megteremtéséhez kell?

Mórícz Katalin

A mai körülmények között szerintem nettó 150 000 Ft-ra számíthat kezdőként az ember. Ebből viszont nem nagyon lehet félretenni, szinte az összes elmeget a lakhatásra, rezsi, közlekedésre, étkezésre. Műszaki menedzserként viszont azt hiszem, hogy még ennyit sem fogok kapni eleinte. Nekem jó tapasztalataim voltak külföldön, és ott legalább kétszeres szorzó van a fizetéseken. Úgyhogy lehet, hogy egy-két évre kimegyek dolgozni, és egy kicsit megszédem magam, de aztán szeretnék hazajönni.

Pauló Bence

Nettó 200-250 000 Ft-ra lőnöm be, de ez nem tűnik túl realitásnak a mai viszonyok között. Én erősségem villamosmérnök vagyok, ami nem valami felkapott Magyarországon – pedig lenne rá szükség –, és azt látom, hogy közel sem fogok ennyit keresni eleinte. Olyan 150 000 Ft-ra számítok, amiből el lehet vegetálni, de az egzisztencia megteremtéséhez kevés. Ahhoz, hogy az ember valóban elkezdhesse az életét, kell annyi anyagi tartaléknak lennie, hogy egyáltalán esélye legyen rá, hogy pár éven belül saját lakást vegyen.

Matyikó Ákos

Nettó 200 000 Ft biztos kell hozzá, de a határ a csillagos ég. Szerintem akkor beszélhetünk arról, hogy valaki megteremtette az egzisztenciáját, ha külön él a szüleitől, és magát el tudja látni. Az már egy biztos pont, amire lehet építkezni. Nekem ez még eléggé messze van, mert csak elsőéves vagyok. Egyébként nyáron szoktam dolgozni, abból fedezni tudom a tanulmányaimat, és ha éppen jól megy a szeker, akkor félre is tudok tenni. Most például autóra gyűjtök, de hát sokat elvisz az alberlet és az élet is.

Vas Katalin

A fizetés attól függ, hogy milyen végzettséggel rendelkezik az ember. Ha BME-s diplomája van, akkor szerintem nettó 170-200 000 Ft a reális kezdő bér. Bár attól, hogy valaki elvégezte az egyetemet, még nem biztos, hogy olyan fizetést fog kapni, ami a szaktudásáért elvárható. Ez nagyon sok mindentől függ, például, hogy kinek milyen kapcsolatai vannak, vagy, hogy milyen nemű. Sajnos a férfi mérnökökben jobban megbíznak, ugyanakkor nem biztos, hogy nagyobb a tudásuk. Pedig szerintem ma egy nőnek is legalább annyira fontos egzisztenciát építenie, mint egy férfinak.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOCSIS BRIGITTA FOTÓK: NAGY ESZTER

Konzorcium a biotechnológia és bioinformatika aktív tanulásaért

A biotechnológiai szektor robbanásszerű fejlődésen ment keresztül az elmúlt két évtizedben. Napjainkban a biotechnológia felhasználja a biokémia és a molekuláris biológia teljes eszköztárát, az empirián alapuló biotechnológia mellett fokozatosan egyre nagyobb teret kapnak a számítógépes szimulációkkal és a modern műszertek eszközeivel támogatott módszerek.

Projektünk az orvos- és mérnökképzésben egységes, egymáshoz illeszkedő tantárgyi modulokat kínál a biokémiai, molekuláris biológiai, genetikai alaptól az orvosi genetikai és genomikai ismeretekeken át a molekuláris biológiai és orvosi biológiai mérés-technikákig, a statisztikai kísérlettervezéstől a biostatistikán és gépi tanuláson alapuló adatelemzésig, a rendszerbiológiai és oksági modellezésig, egészen a klinikai gyakorlatban is felhasználható döntéstámogató eszközökig. A projekt kidolgozásában kiterjedt nemzetközi szakmai együttműködői kör mellett egy nagy sikerű amerikai egyetemi projekt, a Genomic Consortium for Active Teaching (GCAT) tapasztalataira építünk.

A projekt kiemelkedő akadémia háttérrel a Semmelweis Egyetem és Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közös kutatásokon alapuló interdiszciplináris együttműködése biztosítja. A korszerű oktatás-módszertani aspektusok megjelenését rangos szakmai szervezetek, a tananyag-fejlesztések magas színvonalú végeredményét a konzorcium tagjaként a Typotex Elektronikus Kiadó garantálja.

Bővebb információ: <http://kobak.bme.hu/>

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

SZÉCHENYI TERV

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

GÉPÉSZMÉRNÖK-KÉPZÉSÉRT ALAPÍTVÁNY
BME Gépészmérnöki Kar Dékáni Hivatal
1111 Budapest Műegyetem rkp. 3.

A Gépészmérnök-képzésért Alapítvány

NAV SZJA 1% felajánlás felhasználása

A Gépészmérnök-képzésért Alapítvány a Gépészmérnöki Kar oktatási-kutatási tevékenységét támogatja. Az Alapítvány nyitott és szívesen fogad minden segítséget alapító okiratában megfogalmazott céljai megvalósítására. Az alapítványtól 2011-ben 45 PhD vagy egyetemi hallgató kapott egyszeri vagy rendszeres ösztöndíjat kiemelkedő tanulmányi munkájáért vagy tudományos diákköri tevékenységért.

Az ösztöndíjak kifizetését részben külső támogatók által adott összegek tették lehetővé. Az alapítvány az APEH SZJA 1% felajánlásából kapott 254 127 Ft-ot 5 hallgató ösztöndíjának kifizetésére fordította. A támogatók által nyújtott segítséget ezúton is köszönjük.

Dr. Penninger Antal
az Alapítvány Kuratóriumának elnöke

Műhely

Felelős kiadó:
Kovács András,
Rácz Tamás

Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Gazdasági vezető: Nátz Kata • Rovatvezetők: Timár-Sneider Zita (BME körkép, bmeorkep@muhely.com) • Takáts Ildikó (Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com) • Kocsis Brigitta (Közélet, kozelet@muhely.com) • Szabó Orsolya (Magazin, magazin@muhely.com) • Rajnai Tamás (Sport, sport@muhely.com; Technika, technika@muhely.com) • Képszerkesztő: Kiss Imre, Lengyel Rita • Tördelőszerkesztő: Rajnai Gábor • Szerkesztőség: 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Szabó Zsolt E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839 • Vidéki tudósítók: Horváth Judit (Pécs), Bíró Viktória (Veszprém), Kujan István (Miskolc), Kocsis Bence (Győr) Varga Tamás Ottó (Szeged) • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

Egyetemi Hallgatói
Képviselő

56 évvel a forradalom után

Folytatás az 1. oldalról

Dr. Péceli Gábor a jelenlévők köszöntése után elmondta, ismét azért gyűltünk össze a Műegyetem Aulájában, hogy fejet hajtsunk hőseink és mártírjaink előtt, az 56 évvel ezelőtt történelmet író és formáló diákság, a velük együtt szolidaritást vállaló tanárok, és mindazok előtt, akik az akkor fellobbant lángot továbbvitték és szívükben a mai napig megőrizték. A rektor a forradalmi események sorából kiemelve elmondta, hogy az 1956. október 31-én az Egyetemi Tanács helyére lépő, az egyetem oktatói által választott Ideiglenes Forradalmi Bizottság létrehozása az egyetemi autonómia megvalósítása felé tett első lépés volt. „1956 történelméből okulva természetes, hogy a Műegyetem mai rektora számára is kritikus kérdés az egyetemi autonómia. A hatalom különös reflexe, hogy általában válságos helyzetekben az autonómia korlátozására törekszik. Pedig az egyetemi autonómia a szabadság és a versenyképesség alapvető eszköze. 56 éve, 1956-ban is az volt, és most is az kell, hogy legyen. Különösen hazánk olyan közös ügyeiben, mint a Műegyetem. Enélkül nem leszünk képesek őrizni az értékeket és a lángot, és méltatlanná válunk ’56 eszméihez. Ezt pedig nem akarjuk.”

A szót ezt követően az egykori műegyetemi

Fotó: Tóth Máté

elnöke és a BME EHK elnöke is felszólalt. Kovács András a jelenlegi hallgatóság nevében köszönetet mondott azért az ’56-os diákoknak, hogy hősiek tetteikkel megalapozták azt a szabadságot, aminek következményeként „mi még szabadon járhatunk a világban, szabadon szólhatunk, és szabad választásokon vehetünk részt”. Az elnök elmondta: 1956 emlékét és jelenkorra való üzenetét mindenkor a fiatal értelmiségnek kell megőriznie, és a jelen egyetemi hallgatóknak ezért kötelességük, hogy felemeljék szavukat, hallassák hangjukat. „Az ország jövőjében még mindig nagy a szerepe a műegyetemistáknak. Sajnos

Fotó: Kiss Imre

hallgató, a Műegyetem 1956 Alapítvány elnöke, Hajtó Ödön vette át, aki az ’56-os évfolyam volt diákjainak jelenlévő tagjait üdvözölte. Az elnök külön köszöntötte 80. születésnapja alkalmából Kellner Lajos szabadságharcost, a zászló tartóját, majd megköszönte a Műegyetemnek, hogy biztosítja a lehetőséget a méltó megemlékezéshez.

Az eseményen ezután Habóczy Máté színművész felolvasta a ’56-os követeléseket megfogalmazó 16 pontot, majd átadta a mikrofont Koszmovszky Edinának. A „piroskabátos lány”-ként emlegetett hölgy volt az, aki 1956. október 23-án, 18 évesen olvasta fel a tömeg előtt – előbb egy vágókoci tetején, azután a Rádió erkélyén – a MEFESZ, azaz a Magyar Egyetemisták és Főiskolai Egyesületek Szövetségének 14 pontját. Koszmovszky az eseményekre visszagondolva elmondta, hogy nem gondolt arra, hogy a követelések felolvasásának milyen következményei lesznek, benne a szabadság lehetősége lángolt, miközben az 1948 óta tartó rettegés egy pillanat alatt elillant. A fiatalabb generációk képviselői közül Stubendek Attila, a Kaszás Attila Diákkör

nem biztos, hogy ez így is marad, főleg, ha a felsőoktatás átalakításának következtében lassan annyit költünk a teljes magyar felsőoktatásra, mint Ausztria a Bécsi Egyetemre.” Mint elmondta, a gazdasági szempontok jelentősége megnövekedett a világot érintő válság miatt, de ez a tény sem írhatja felül a szolidaritást azokkal a jövőbeni hallgatókkal és családjukkal szemben, akik nem képesek több áldozatra és hangjukat is kevésbé tudják felemelni. Az EHK elnök hozzátette: ezért nem tudunk olyan megoldásokat elfogadni, melyekben csak a fiskális szempontok érvényesülnek, és nem veszik figyelembe a nemzet, és ezáltal a magyar ifjúság érdekeit. „Nekünk kötelességünk nem csak formálisan megemlékezni ’56-ról, hanem a forradalom szellemiségét továbbvinni a jelenben.”

A beszédeket Hende Csaba felszólalása és a koszorúzás zárta. Az emlékünnepséget a Rákóczi Szövetség fáklyás felvonulása követte a Bem szoborhoz.

SZABÓ ORSOLYA

BME Diákközpont Támpont Iroda

AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Még nincs Bursa Hungarica ösztöndíj kifizetés
Késve kezdődnek meg a 2012/2013-as tanév őszi félévének Bursa Hungarica ösztöndíj kifizetései. A késedelem oka, hogy a Wekerle Sándor Alapkezelő még nem küldte meg számunkra a jogosultság ellenőrzési listát, így még nem tudjuk, hogy kiknek kell fizetni, se azt, hogy milyen összeget. Az első kifizetések pontos dátuma még nem ismert.

Diákigazolvány igénylés

Figyeljete rá, hogy jelentősen megváltozott a diákigazolvány (oktatási igazolvány) igénylése! FONTOS: az ideiglenes igazolvány helyébe lépő igazolást (a KTH-n kívül álló okok miatt) nem tudják azonnal, a végleges igazolvány igénylésekor kiadni. Az igénylés menetéről a KTH oldalán olvashattok (www.kth.bme.hu) az aktuális tanulmányi híreknél.

Az okmányirodánál kapott NEK azonosító csak az új Neptun verzió beüzemelése után vihető fel a Neptun Hallgatói Információs Rendszerbe.

A 2011/12/2 félévi matricák 2012. október 31-ig érvényesek. A diákigazolvány megrendelést, az ideiglenes igazolványt helyettesítő igazolás átvételét, a diákigazolvány érvényesítést érintő információkat folyamatosan frissíti a KTH a www.kth.bme.hu oldalon.

Diákigazolvány érvényesítés

Már van új matrica is, a diákigazolványaitokat a KTH-ban fogadódidőben érvényesíthetitek! A 2011/12/2 félévi matricák 2012. október 31-ig érvényesek. A diákigazolvány megrendelést, az ideiglenes igazolványt helyettesítő igazolás átvételét, a diákigazolvány érvényesítést érintő információkat folyamatosan frissíti a KTH a www.kth.bme.hu oldalon.

Nemzetközi diákigazolvány a BME-n

Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. I./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszonyigazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges. A nemzetközi diákigazolvány ára: 2530Ft.

2012/2013/I. félév kifizetési időpontjai

A 2012/2013/I. félévre vonatkozó kifizetési időpontok (tanulmányi ösztöndíj, rendszeres szociális ösztöndíj, külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíja, Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi része amennyiben az utalás már megérkezett az egyetemre) megtalálhatók a www.tampont.bme.hu oldal Juttatások menüpontjában.

Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszony-igazolást, vidd be a Közép-magyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség hátteréről bővebben a Támpont Aktuálisban olvashatsz. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Esélyegyenlőség fogyatékossgal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékossgal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme.hu címen, vagy személyesen a Támpont Irodában. *Burgyán Annamária, esélyegyenlőségi koordinátor*

Támpont Iroda a Facebookon is

Már a Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzétek meg profilunkat, eseményeinket, olvassátok az üzenőfalunkat, lájkoljatok!

Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél

jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

CEEPUS hálózati mobilitás

Hallgatói és oktatói mobilitás, valamint speciális kurzusokon való részvétel az elfogadott hálózatok keretein belül, a fogadó intézmény fogadási keretének erejéig valósítható meg. A küldő intézmény által kiírt pályázati felhívásnak megfelelően a lehetséges ösztöndíjasok kiválasztását a hálózat helyi koordinátora végzi.

A további részletek megtalálhatók a www.tpf.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. október 31.**

Mummert Stiftung

A Mummert Alapítvány ösztöndíja diplomával végződő tanulmányokat támogat az Aacheni Műszaki Egyetemen (RWTH Aachen) és a Kölni Egyetemen. Műszaki, természettudományi, gazdaságtudományi vagy turisztikai alapképzésen végzett vagy végzős hallgatók jelentkezhetnek. Az ösztöndíjasok egy-három év alatt mesterdiplomát szereznek a két egyetem egyikén.

A további részletek megtalálhatók a www.mummertstiftung.de oldalon. A pályázatok leadási határideje **2012. november 1.**

Magyar Mérnökakadémia

A Magyar Mérnökakadémia Alapítvány - Rubik Nemzetközi Alapítvány pályázatot hirdet kiemelkedő teljesítményt nyújtó magyar állampolgárságú, műszaki és iparművész hallgatók részére, külföldi nemzetközi konferenciákon-tanulmányúton, diplomamunka előkészítésen, félév áthalgatáson való részvételének támogatására.

A további részletek megtalálhatók a www.mernokakademia.hu oldalon. A pályázatok leadási határideje **2012. november 10.**

DAAD ösztöndíjak Németországra

A Német Felsőoktatási Csereszolgálat (DAAD) a magyar hallgatóknak és diplomásoknak a 2011/2012-es tanévre ismét az ösztöndíjak széles választékát kínálja, a három-négy hetes nyelvi és országsmereti nyári egyetemi tanfolyamtól a mester végzettség megszerzésén át egy német felsőoktatási intézményben történő doktorálásig. Azoknak a doktoranduszoknak, akik Magyarországon doktorálnak, lehetőségük nyílik a kutatói munkájuk egy részének német felsőoktatási intézményben vagy kutatóintézetben történő megvalósítására. A további részletek megtalálhatók a www.daad.info.hu oldalon. A pályázatok leadási határideje **2012. november 15.**

Fogyatékossgal élő vagy tartósan beteg Erasmus hallgatók kiegészítő támogatása

Az Erasmus programban részt vevő felsőoktatási intézmények és a Tempus Közalapítvány közösen támogatást nyújthatnak azon felsőoktatásban dolgozó vagy tanuló fogyatékossgal élő vagy tartósan beteg hallgatók vagy oktatók számára, akik a 2011/2012-es tanév során Erasmus mobilitásban kívánnak részt venni.

A további részletek megtalálhatók a www.tpf.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. november 16.**

Campus Hungary

A Balassi Intézet és a Tempus Közalapítvány meghirdeti a Campus Hungary ösztöndíj-pályázatot 2013. január 15. és augusztus 31. között megvalósítható Szakmai Gyakorlati képzésre és Rövid Tanulmányutak megvalósítására. Az ösztöndíjjal az Európai Unió kívüli országokba is lehet pályázni.

A további részletek megtalálhatók a www.campushungary.hu oldalon. A jelentkezési határidő **2012. november 20.**

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9. R épület földszint
Tel.: 463-3838 • E-mail: tampont@sc.bme.hu • www.tampont.bme.hu

AKTUÁLIS MUNKÁK

Vegyészmérnöki munka 900 Ft/óra

Tisztításivalidációs protokollok és riportok készítésére keresünk diákokat középfokú angol nyelvtudással.

Munkavégzés helye: Gödöllő
Munkaidő: heti 20 óra

IP telefon szerelés 5000 Ft/alkalom

IP telefon helyszíni szerelés, csere és adminisztráció Budapesten.

Munkaidő: 1-2 alkalommal havonta, 8:00 és 16:00 óra között

Telemarketing 615 Ft/óra

Klasszikus telemarketinges munkára keresünk diákokat.

Munkaidő: H-P 8-17 óra között, egyeztetés alapján

Web application tester and DB Intern 1000 HUF/hour

We are currently looking for motivated student interns to join LogMeln QA and DB team!

Working hours: between 9:00 am and 5:30 pm

Site of works: 6. district

Betanított munkák

Feltételek:

- Megbízható, kiszámítható munkavégzés
 - Hosszú távú munkavállalás
- Vidéki utazási költség: utólag térítve

Műanyagipari gépkiszolgálás Szigetszentmiklóson

650 Ft/óra
Munkaidő: délután 14:00-22:30

Mosodai betanított munka a XIII. kerületben 714 Ft/óra

Munkaidő: reggel 6:00-14:00 vagy délután 14:00-22:30

Kézi szerelés Budaörsön 600 Ft/óra

Munka időpontja: 8:00 - 16:30 között

Raktározás a VIII. kerületben 714 Ft/óra

Munka időpontja: 8:00 - 16:00 között

Munkáinkra minden esetben az alábbi feltételekkel jelentkezhetsz:
- nappali tagozatos, aktív hallgatói jogviszony
- fényképes önéletrajz

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet

1111 Budapest,
Műegyetem rkp. 3.
K épület I. em. 77.
Telefon.: (1)463-1237
Mobil: (20)250-0096
Fax: (1)463-1408
Web: www.miszisz.hu
E-mail: melo@miszisz.hu

Generációs krach a HK-ban?

Folytatás az 1. oldalról

Megismeri az egyes bizottságokat, az oktatási problémákat, megél két kollégiumi és szociális támogatási elbírálást, mire egy év után már kiismeri magát a rendszerben. Kovács véleménye szerint ez a minimum, amelyet egy képviselőnek tapasztalnia kell ahhoz, hogy egyáltalán a rendszer javításán, optimálissá tételén tudjon gondolkodni. Legalább egy-másfél évnek kell eltelnie ahhoz is, hogy komolyabb pozíciót vállaljon. Akár egy egyetemi hallgatói képviseleti tagságot, ahol újra kell tanulnia az ottani folyamatokat, nem beszélve a felsőoktatásra vonatkozó szabályokról, amelyekkel az apróbb részletekig tisztában kell lenni. Optimálisan a teljes egyetemi rendszer átlátásához, javító intézkedésekhez legalább öt év képviselőként eltöltött időre van szükség. Ezzel szemben a mai gyakorlat szerint a hk-sok maximum három évig vállalják a posztal járó feladatokat – majd befejezik tanulmányait, kilépnek a munkaerő-piacra vagy intézményt váltanak. „Kevés a sokéves tapasztalattal rendelkező képviselő, és egyre nagyobb a fluktuáció” – fogalmazott Kovács. „Az utánpótlás kérdése egy olyan probléma, amely egyre égetőbbé válik, és amelyre megoldást kell találni.”

Az EHK elnök szerint általános tapasztalat, hogy sok a lelkes és jó képességű fiatal, akik szívesen vállalnak közösségi munkát. Azonban nem a kari képviseltekbe, hanem más önszerveződő egyetemi közösségekbe, például külgügyi szervezetekbe, szakkollégiumokba lépnek be. Ennek egyik oka a hallgatói képviseltekéről

kialakult, sokszor túlságosan is negatív kép. „Való igaz, a képviselői lét nem mindig hálás feladat” – tette hozzá. „Ha a hallgatói alrendszert egészét nézzük, a HÖK felelős több milliárd forint – szabályok szerinti – kezeléséért.” Rajta fut keresztül a kollégiumi férőhelyek kiosztása, a tanulmányi ösztöndíjak és szociális juttatások bírálata, a pályázatokról és egyetemi rendezvényekről, oktatási kérdésekről már nem is beszélve. „Egy közel 22000 fős közösségben nem lehet olyan döntéseket hozni, amely mindig mindenkinek jó” – fogalmazott az elnök. A szabályok szerinti bírálat egyeseknek pozitív eredménnyel zárul, míg mások kiszorulnak az egyes juttatási lehetőségekből. Az elnök véleménye szerint a hallgatói képviseltekéről negatív képet alkotók jellemzően átélték már olyan szituációt, ahol nem az elképzeléseik szerint alakultak a dolgok. „Ilyenkor a legegyszerűbb felelőst keresni, mintsem megérteni a hátteret” – fűzte hozzá András. „A kialakult negatív kép azonban senkinek sem jó. Nincs jó hatással az utánpótlás problémájára sem. Meg kell találni az okokat és megoldani a helyzetet, amely majd egy hosszú folyamat eredménye lesz. Nem várok csodát egyik napról a másikra, de ezen az úton el kell indulnunk.”

Az EHK elnök szerint a negatív sztereotípiát fel kell oldani. Első lépésben a testületen belül a mostani képviselők morális, etikai képzésével, amellyel cél a csapat-szellem erősítése és a példamutatás hangsúlyozása. A hallgatói képviselők idei nyári táborában a résztvevők saját maguk határozták meg azokat az elveket, amellyel egy megválasztottnak tisztában

kell lennie és eszerint végeznie a feladatát. Arra a kérdésünkre, hogy mi történik azzal a képviselővel, aki nem tartja be ezeket az etikai normákat, azt a választ

Fotó: Nagy Eszter

kaptuk, hogy a testület kitaszítja magából az oda nem illőket. Mint ahogyan Kovács András szerint erre már volt is példa: egy képviselő a HÖK infrastruktúráját saját anyagi haszonszerzése céljából akarta hasznosítani, amely miatt a testülete úgy határozott, hogy megfosztja mandátumától. A szabadidős tevékenységekre is vonatkoznak ezek az elvek. Egy megválasztott hallgató nemcsak munkaidejében képviselő. Példát kell mutatnia társainak, legyen szó bármilyen egyetemi, kollégiumi rendezvényről vagy akár egy laza baráti sörözésről. Feltettük az elnöknek azt a kérdést, hogy mi motiválhat egy hallgatót arra, hogy jelöltesse magát. Véleménye szerint itt olyan feladatokat tanulhat meg egy diák, amelyre más szervezetnél nincs lehetőség. „Az, aki képviselői létre adja a fejét, nehezebb fába vágja a fejszéjét, mintha egy szakkollégiumba vagy külgügyi szervezetbe lépett volna be. Itt lassabban lehet előrelépni a számlátrán, és a feladat is sokkal összetettebb.” Olyan problémákkal és szituációkkal találhatja szembe magát egy képviselő, amelyekkel rutint szerezhethet a munkaerő-piacon fellépő váratlan szituációkhoz. Egy nehéz tárgyalási helyzet, a szabályok ismerete, a törvényi szöveggörnyezet vagy a szervezési munkák mind olyan összetett feladatok, amellyel akár már pályakezdőként szembekerülhet valaki.

Arra a kérdésünkre, hogy a képviselők mekkora anyagi juttatást kapnak a munkájukért azt a választ kaptuk, hogy órábérre lebontva alig többet, mint egy átlagos diákmunkáért. Az azonban nem világos mindenki számára, hogy a képviselők mennyit dolgoznak egy-egy feladattal. Bármennyire is transzparensabb a műegyetemi szervezet működése más vidéki intézményekhez képest, külső szemlélőnek nem egyértelmű, hogy egy-egy kollégiumi vagy szociális támogatási pályázati ciklus több ezer munkaórát követel

meg a képviselőktől számos estét, hétvégét feláldozva. Ehhez képest a képviselők nincsenek túlfizetve. „Aki valóban lelkes, értéket akar teremteni, nem a pénzért csinálja! Ennyi befektetett energiával a munkaerő-piacon a sokszorosát megkereshetnék képviselőink.” Az elnök hozzátette, hogy az anyagi jutalmazáson túl az itt szerzett tudás, tapasztalat, rendszeres továbbképzések olyan jellegű juttatások, amelyeknek nagyobb haszna van, mint néhány ezer forintnak. Az utánpótlás kérdésében ezek a nem anyagi jellegű juttatások is motivációs tényezők lehetnek, azonban a belső késztetést nem pótolja semmilyen egyéb javadalmazás. Az elnök szerint nem lehet senkit sem arra kényszeríteni, hogy jelöltesse magát. A képviselői létnek kell olyan mértékben vonzónak lennie ahhoz, hogy a fiatalok úgy gondolják, megtisztelő lenne egy ilyen munkában részt venni. A problémán még van mit dolgozni, azonban Kovács András szerint a szervezet megtette az első lépéseket azzal, hogy meghatározta azokat a belső morális és erkölcsi értékeket, amelyek a képviselői lét alapjai. „Ez persze nem azt jelenti, hogy a feladatot kipipáltuk és lógathatjuk a lábunkat. Egy hosszú folyamat indult meg, amitől nagymértékben függ, hogy kik fognak képviselői székben ülni néhány év múlva.”

TIMÁR-SNEIDER ZITA

Az egyetemi oktatás színterei

A BME az utóbbi években két új épülettel is gyarapodott, emellett pedig a középső kampusz közterét is felújították. A lágymányosi kampusz Q épületét és a szintén a középső kampuszhoz tartozó BME Sportközpontot sokan dicsérik, sokan kritizálják. De mi is az, ami egy igazán jó egyetemi épülethez szükséges? A témában **Balázs Mihály**, az Építésmérnöki Kar Középülettervezési Tanszékének vezetője volt segítségünkre.

A hallgatók legfőbb igényei, hogy kényelmesen üljenek az előadá-

és az órák közti szabadidő eltöltésére is álljon rendelkezésre komfortos helyiség. Az igények kielégítése nem mindig az anyagiakon múlik, néhány egyszerű megoldás is sokat jelenthet a diákok életében. Lapunk az évek során sokat cikkezt az itthoni egyetemi épületekről, azok építési idejéről, költségeiről, kivitelezéséről. De valljuk be, hogy akár a Q épületben, akár a BME Sportközpontban járva, nem épp a kivitelező cég neve, vagy a bekerülés költsége az, ami gondolkodoba ejt minket. Sokkal inkább érdekel, hogy zavaró-e a színek használata, megfelelnek-e az elvárásainknak a berendezési tárgyak, elég nagy-e a közlekedő, megtalálom-e a mosdót. Ha mindezeket nem is fogalmazzuk meg magunkban az első belépéskor, a tudatalattiban mindig ott motoszkál egy érzés: kényelmes, otthonos az adott környezet, vagy épp minden lépésnél feszengünk benne. Balázs Mihály elmondása szerint a Műegyetem

egyetem, egy kiszámítható régi intézmény, és például a Központi épület a maga 100 évével, térbeli-formai elrendezésével, szimmetriájával, ezt közvetíti. Elmondja minden kommentár nélkül, hogy itt egy jelentős középület van.” Lényeges szempont, hogy az építészeti megoldások visszafogottak legyenek, keretként szolgáljanak a benne zajló életnek, nem szabad túl harsánynak lenniük.

A Q épület esetében sajnos a visszafogott kialakítás nem ért cél. Pedig nem lehet azt mondani, hogy a tervezési szakaszban nem figyeltek volna oda eléggé a hallgatók és az oktatók igényeire. 2010-ben, a Q épület átadása után Andor György elmondta lapunknak, hogy az építés során számos innovációt alkalmaztak, az előadókban megnövelték a székek méreteit, a tantermeket különleges hang- és fénytechnikával látták el, továbbá a térkapcsolatokat is az oktatók ajánlásai alapján alakították ki

kat használtak, a nívósabb berendezéseket az előadótermekbe, közösségi terekbe csoportosították. A megvalósítás azonban mégsem aratott sikert a hallgatók körében, a legtöbb panasz épp amiatt érkezik, hogy az épület túl sívár. Mindenhol csupasz, fehér falak fogadják a hallgatókat, a közösségi terek kialakítása nem igazodik a hallgatói igényekhez, a legtöbb erre szolgáló tér alulméretezett. A büfék elrendezésében is akadnak hibák, ebédidőben hatalmas sorok alakulnak ki, nem a fogyasztók számának megfelelő méretűek a terek. Ez a lágymányosi kampuszon azért is szerencsétlen dolog, mert az épületből kilépve nincsenek a közelben étkezdék úgy, mint az északi kampuszon.

A volt ÉL csarnok, amely most a BME Sportközpontnak ad helyet, már sokkal barátságosabb belső terekkel büszkélkedhet. A rácsos faszerkezetek használata szerencsésnek bizonyult, a hallgatói visszajelzések pozitívak. A téli időkben különösen jó dolog a fa közelsége a rideg acélszerkezetek helyett. Balázs Mihály szerint egy egyetemi épület kialakításánál az öszinteség nagyon fontos szempont, ami a sportcsarnok esetében teljesen igaz, a természetes anyagok mind ezt sugározzák, nincsenek öncélú fogások rajta. Az almazöld szín is telitalálat, nem zavarja a

sporttevékenységet, tisztaságot, kiegyensúlyozottságot áraszt. A szín eltalálása egyébként nem egyszerű feladat, amelle, hogy a nyugtató hatás kifejezetten fontos, megfelelő színválasztással a térhasználat is szabályozható. „Ennek egy szélsőséges példája lehet, ha mondjuk egy előadótermet tiszta feketére festünk, amitől a térhatárok érzékelhetetlenné válnak. Ha ebben a térben a katedrara lép az előadó színes öltözékben, akkor teljesen a centrumba kerül, semmi mást nem fog látni a teremben lévő diák, mint az oktatót. Egy ilyen situációban tehát a színek egész mászt jelentenek, mint mondjuk közösségi térben.” – mondta Balázs Mihály.

A hallgatói élet színtereinek vizsgálatánál nem szabad kihagynunk a szabadtéri helyeket sem. Ideális esetben ezek számos ülőhellyel rendelkező tágas terek lennének, a BME-n azonban szűkösek a lehetőségek, a legtöbb zöldfelület csupán esztétikai funkciót tölt be. A további kialakítások során fontos lenne a használatba vehető zöldterületek bővítése, a modern szobrok pedig tényleg fontosak a kulturális nevelés terén, de a hallgatók valószínűleg jobban örülnének, ha a hangsúly inkább az ülőalkalmatosságok számának növelésén lenne. Hiszen az ideális egyetemi épület használatra való.

LENGYEL RITA

Fotó: Hámosi Zsófia

sokon, megfelelő méretű asztalokon jegyzetelhessenek, megfelelő kiszolgálás mellett étkezhessenek,

épületeinél szükséges az is, hogy tükrözzék az intézmény szellemiségét: „A Műegyetem egy patinás

(Műhely, VIII.évf.,10.szám). Az irodákban a költségtakarékosság miatt főként egyszerűbb anyago-

Együtt jóban - rosszban?

Az egységes piac létrejöttének 20. évfordulóját ünnepelték október harmadik hetében az Európa Pontban. Ez az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtársaságának és az Európai Parlament Tájékoztatási Irodájának közös létesítménye.

Az ingyenes, európai uniós témákat körülfutó programokon minden érdeklődőt szeretettel várnak: ezúttal a közös piac került terítékre. A hét a BGF-fel közös

előadás-sorozat „Egységes piac, közös pénz” – című beszélgetésével kezdődött, ahol Rác Margit az MTA KRTK Világgazdasági Intézetének vezetője és Törzsök Éva a Budapesti Gazdasági Főiskola oktatója osztották meg a közönséggel véleményüket az eddigi húsz év tapasztalatairól és arról, hogy mi várhat rájuk a következő években. A gazdasági válság, és annak kezelésében az Unió szerepe hol pozitív, hol negatív megközelítésben tűnt elő a vita során.

A mozgalmas programok október 17-én kezdődtek: EXPO-t tartottak, ahol európai szervezetek, hálózatok mutatkozhattak be; az este folyamán pedig fellépett

Litkai Gergely is. Volt tanácsadás kisvállalkozóknak, hiszen általános tapasztalat, hogy a kis- és középvállalkozások nem nyitnak

Fotó: Dany Balázs

más országok felé, mert nem ismerik a szabályokat és a lehetőségeket. Csütörtökön és pénteken a „Korrupciós filmek fesztiválján” vehettek részt a látogatók. Itt a filmvetítések mellett meghívott vendégek beszéltek a korrupcióról, annak lelkiismereti és társadalmi következményeiről.

Mező Dóra az Európa Pont programszervezője elmondta, hogy a rendezvények nemcsak közgazdaságtannal foglalkozóknak szólnak, hanem mindenkinek, aki egy kicsit is érdeklődik az EU-s témák iránt. Itt információt szerezhetünk a külföldi munkavállalás lehetőségeiről, egyetemi hallgatóként az ösztöndíjakról, igénybe vehetjük az épületben található szakkönyvtárat, megtudhatjuk mit jelent az árukon a CE-jelölés, és miért nem baj, ha az ételeken ez nincs rajta.

Az Európa Pont novemberben sem zárja be az ajtót senki előtt. A programokról bővebben:

http://ec.europa.eu/magyarorszag/eps/index_hu.htm
<http://europapont.blog.hu/>

FEKETE FANNI

Az öngondoskodás két pillére

Az önkéntes nyugdíj- és egészségpénztár működése

Neves közgazdászok állítják, hogy a jövő két legnagyobb gazdasági kihívása, amellyel szinte minden fejlett államnak szembe kell néznie, a növekvő egészségügyi kiadások és az elöregedő társadalom. Nézzünk most két megoldást, amellyel egyénileg kezelhetjük ezt a két potenciális veszélyforrást. Az önkéntes nyugdíjpénztárral és az egészségpénztárak szolgáltatásaival jó esetben már a munkába állásunk első napján találkozhatunk.

A nagyobb cégeknél a bér mellett kapunk úgynevezett bérén kívüli juttatást is. Ismerőbb típusai a helyi közlekedésre alkalmas bérlet vagy az étkezési utalvány. Ez a juttatási keret a nettó fizetésünkön felül jár, lényege, hogy sokkal kedvezőbb adózási feltételekkel nyújtható, mint ha ugyanazt az összeget fizetesként adnák nekünk. A bérén kívüli juttatásokat célzottan tudjuk felhasználni az adott területen, a fentiekén kívül például egészségügyi-, vagy nyugdíj-előtakarékosságra.

Ha nyugdíjra szeretnénk félretenni, a legtöbb helyen választható az ún. önkéntes nyugdíjpénztár. Ennek a magán változatát szüntette meg két évvel ezelőtt a kormány. Az önkéntes ág nem része az állami nyugdíjrendszernek (úgy, ahogy a magán nyugdíjpénztárak voltak), így az állam nem is rendelkezik fölöttük, ide bárki önkéntes alapon fizethet be. Előnye, hogy nincs nagy kötöttség a havi díjak tekintetében, van egy havi minimum (2-5 ezer forint), de ezen felül bármennyit befizethetünk. A pénzt némi levonás (ún. likviditási tartalék, működési alap) után befektetésekbe válthatjuk át. Olyan ún. befektetési portfóliókba, amelyek kockázatosabb szempontjából rövid-, illetve hosszú távú kötvényekből, illetve részvényekből állnak. Több, általában 3-5 befektetési csomag közül választhatunk a legbiztonságosabb, de valószínűleg keveset hozó kötvényportfóliótól a kockázatosabb, de hosszú távon valószínűleg jobban teljesítő részvényalapokig. Nagyon fontos előnye az önkéntes nyugdíjpénztárnak, hogy az egyéni befizetések után 20% adókedvezményt kapunk, amelyet szintén a pénztári számlákon írnak jóvá. Így, ha nem akarunk foglalkozni a befektetési kérdésekkel és a legbiztonságosabb kötvényalapba tesszük a pénzünket, akkor is elérünk évi 20%-os reálhozamot, még ha a kötvények „csak” az infláció mértékét fedezi is. Az adókedvezmény felső korlátja 100 000 Ft, így évi 500 000 Ft-os befizetéssel tudjuk maximálizálni az adókedvezményünket.

A megtakarítás összegét elvileg csak nyugdíjas korunkban vehetjük fel, de tíz év után lehetőségünk van csak a hozamot adómentesen

sen kivenni, illetve húsz év után akár a teljes megtakarítást is, de ne feledjük az eredeti célt, ami ez esetben sérülhet. Ha elértük a nyugdíjkorhatárt a megtakarított összeg felvehető egy összegben vagy járadékként az általunk meghatározott ideig vagy életünk végéig, vagy akár az előbbieik kombinációjában (egy összeg + járadék).

A piac sokszereplős, jellemzően a nagy bankokhoz vagy biztosítókhoz tartozó

Fotó: Hámosi Zsófia

pénztárak találhatók meg itthon. A kiválasztásuknál a levonandó költségek nagysága, a befektetési paletta változatossága, illetve a plusz szolgáltatások minősége lehet döntő. Ha a nyugdíjunktól már gondoskodtunk, akkor a másik fontos cél teljesülése következhet. Azt hiszem, olvasóink előtt is ismert a magyar egészségügy jelenlegi nehéz helyzete. Alacsony minőségű kiszolgálás, lerobbant infrastruktúra, elavult műszerek, elvándorló alulfizetett orvosok és ápolók, hosszú várólisták – hogy csak a fontosabbakat említsen. Ha túl szeretnénk élni az életkorunk előre haladásával várhatóan jelentkező kisebb-nagyobb betegségeket, akkor meg kell fizetnünk a minőségi kezelést. Erre a célra már az első fizetésünk kézhezvételekor elkezdhetünk gyűjteni, akár kisebb összegekkel is.

Az egészségünk megóvásához való megtakarításnak egyik előnyös módja az ún. önkéntes egészségpénztárak szolgáltatásai. A hozzájárulás az egészségpénztári tagdíjhoz legtöbbször szintén választható a bérén kívüli juttatási rendszer keretein belül, azaz a cégünk is fizetheti, de megköthető egyénileg is, ilyenkor saját magunk fizetjük a tagdíjat. A belépésnél vállalni kell egy általában szerény havi tagdíjat (1-2 ezer forint), de ezen felül bármennyit befizethetünk. Az egyéni befizetés után 20% adókedvezményt vehetünk igénybe, amit jóváírnak a számlánkon. A ott lévő összeget, akár már az indítás évében felhasználhatjuk egészségügyi termékekre, illetve szolgáltatásokra. Tehát nemcsak orvosi vizsgálatokra egy magánintézmény-

ben, hanem akár gyógyszerre, kontaktlencsére, szemüvegre vagy fogorvosra is. Ha ezekre amúgy is költenék, miért ne kapjunk érte plusz 20% állami támogatást? A pénztárak szerződést kötnek ezen a területen működő cégekkel, szolgáltatókkal, felveszik őket a listájukra, így az ott kiállított számlát elfogadja az adott pénztár, és utólag kifizeti a pénztártagnak az elköltött összeget a saját számlájáról. A legmodernebb megoldásnál

A nyugdíj még olyan messze van!

Ha az a célunk, hogy ne a várhatóan csekély állami nyugdíjból kelljen élnünk idős korunkban, akkor érdemes akár harminc, negyven éven keresztül is erre a célra takarékoskodni. Ennek számos módja van, ami fontos, hogy ezt rendszeresen tegyük, és a rövidebb távú elképzeléseink ne veszélyeztessék ezt a fontos és nagy valószínűséggel szükséges célt. Ha valóban ilyen hosszú távon takarékoskodunk, akkor viszonylag kevés havi összeggel is nagy summát tudunk felhalmozni. Jellemzően a 20-as éveinkben még elég havi 5 ezer forint, a 30-as éveinkben 10 ezer, a 40-es éveinkben 15-20 ezer, az ötvenes éveinkben pedig akár ennél is többet kell félretennünk ahhoz, hogy függetleníthessük magunkat bármilyen kormány bármilyen nyugdíjrendszerétől, és mi dönthessük el, mikor megyünk nyugdíjba.

a pénztártag egy bankkártyához hasonló eszközt kap, amellyel helyben azonnal fizethet, így nem kell a számlával foglalkoznia. Fontos üzenete az egészségpénztáraknak a prevenció, azaz számos egészségmegővő szolgáltatásra is elkölthető a számlánkon lévő megtakarítás. Előnyös tulajdonság, hogy az egészségpénztári megtakarítást a pénztártag közeli hozzátartozói is jogosultak használni, így a családtagokra vonatkozó ellátások is finanszírozhatóak belőle.

Az egészségpénztári piacon is viszonylag sok pénztárral találkozhatunk, fontos figyelni a levonandó költségekre és az igénybe vehető szolgáltatások körére.

Jó használni a megtakarítást az éves kiadásainkra is, de lehetőségeink szerint azért jó, ha az éves felhasználásnál többet fizetünk be, így az egészségben töltött évek alatt egy nagyobb összeg is megtakarítható, és nem akkor kell egyéb tartalékainkat mozgósítani, amikor baj van.

BOROS MIKLÓS

NÉZŐPONT — PLOSKINA KRISZTINA

Tanulógép vagy teljes munkaidős állásvadász?

Fiatal pályakezdőnek lenni nem egyszerű. Főleg, amikor a frissdiplomás már a huszadik állásinterjújára rohan úgy, hogy még egyetlen visszajelzést sem kapott eddigi próbálkozásairól. Felmerül a kérdés, hogy vajon az egyetemi tanulmányaink színvonala számít vagy esetleg néhány hasznos kapcsolat a versenyszférában?

Az álláshirdetéseket böngészve nem egyszer botlunk abszurd igényekre a munkaadók részéről: a leendő gyakornok rendelkezzen legalább egy éves munkatapasztalattal, aktív nappali tagozatos hallgatói jogviszonnyal, kiváló tanulmányi eredményekkel (a külföldiek meglete még előnyösebb), legyen rugalmas, mivel napi nyolc óras tevékenykedést várnak el a cég számára és javadalmazás sok esetben a kezdeti 6-8 hétben természetesen nem jár. Ilyen „hallgatóbarát” követelmények elolvasása után elkezdünk lázasan spekulálni azon, hogy most melyik lovat akarjuk megülni: a karrier érdekében vállalni az átmeneti ingyen melót, hogy utána ugródeszkaként használjuk a zsíros bődönhöz, de közben esetleg tanulmányaink leromlanak és a következő félévi ösztöndíjnak lóttek. Vagy pedig inkább tovább folytatjuk a szorgos tanulást egy jeles diploma reményében.

Megfontolandó azonban még egy lehetőség: képesek vagyunk-e számunkra értékes kapcsolatokat kiépíteni és ápolni, melyek akár előnyös helyzetbe is hozhatnak a jövőben? Vagy helyette inkább abban bízunk, hogy még egy képzettség megszerzésével már biztosan nyeregben leszünk a versenytársakhoz képest? Egy felmérés szerint az emberek több mint 40 százaléka nem a diplomahalmozásban, hanem a jó kapcsolatokban bízik. Valóban igaz, hogy az állásajánlatok tengerében szinte el tudnánk veszni, és ember legyen a talpán, aki türelemmel képes végigcsinálni a többturnusos interjúkat, tesztek és egyéb „vizsgáztatásokat”. Viszont egy cég valószínűleg nagyobb bizalommal fordul az olyan jelentkezők felé, akikről már valamilyen belső forrásból hallott.

Persze, ha egyik rokonunk, ismerősünk sem vezérigazgató, akkor marad a jól bevált út és az idegek edzése. Úgy tűnik, valamit valamiért: ha szakmai tapasztalatra fáj a fogunk tanulmányaink alatt, akkor nem egyszerű ugyanolyan szinten tartani eredményeinket, és közben „nagy teherbírású, kiváló alkalmazkodási képességekkel rendelkező, kellően ambíciózus és rugalmas” jelöltnek lenni, ahogy egy csábító hirdetésben olvashatjuk...

Hírek, információk és érdekességek a BME és más felsőoktatási intézmény életéről a **Műhely Online-on** (www.muhely.com) és a Facebook oldalunkon is.

Hogyan legyünk másfél emberek?

Az egyetemi évek sokaknak nem csak a tanulásról szólnak. Vannak, akik sportolnak, mások dolgoznak és megint mások a közösségi életben vesznek részt. Előfordul, hogy egyszerre csinálják mindegyiket. Hogyan tudjuk beosztani az időnket? Mi vállalható az iskola mellett? Mennyi felé szakadhat egy ember? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekről beszélgettem három hallgatótársammal: **Bukta Laurával, Faltusz Viktóriával és Csaba Kristóffal.**

Fotók: Nagy Eszter

Jelenleg hol és mit tanultok, valamint hol végeztétek az alapszakot?

Viktória: Alapképzésre a Budapesti Kommunikációs Főiskolára jártam, PR-reklám-marketing szakirányra. Most pedig itt, a BME-n tanulok kommunikáció és médiatudomány mesterszakon.

Kristóf: Szintén a BME-re járok, műszaki menedzser szakra, egyelőre BSc-n.

Laura: Tavasszal végeztem a BME-n nemzetközi gazdálkodás alapszakon, azonban már ezalatt elkezdtem párhuzamosan a Budapesti Corvinus Egyetem turizmus és vendéglátás szakát. Ebben a félévben fogok diplomázni, már csak a szakmai gyakorlat és az államvizsga van hátra. Ezzel szinkronban pedig a mesterképzést is a Duna túloldalán kezdtem nemzetközi gazdálkodás MSc-n.

Mindannyian végeztek valamilyen egész embert kívánó, aktív tevékenységet az egyetem mellett. Mesélnétek erről egy kicsit?

Viktória: Én a Hegyvidék SE női labdarúgócsapatának vagyok tagja. Az NB I-ben játszunk: ez heti négy vagy öt edzésnapot jelent, valamint egy meccset hétfőig. Reggel felkelek, bemegyek a suliba, délután edzés, este 8-9 körül pedig nekiállok a tanulásnak, aztán bedőlök az ágyba. Az edzések körülbelül másfél órásak, ami megterhelőnek tűnhet, de mivel már tizennégy éves korom óta ezt csinálom, hozzászoktam. Úgy neveltek, hogy a sport és a tanulás együtt legyen része az életemnek, és számomra így kerek a világ.

Kristóf: Az egyetem mellett értékesítőként dolgozom egy ipari üzemellátással foglalkozó cégnél. Ez heti 32 órás munkaidőt jelent, tehát minden hétköznap be kell mennem. Kedd délután és csütörtök délelőtt járok be az óráimra, ugyanis sikerült tömbösítenem azokat, ez pedig nagy könnyebbséget jelent. Mivel rugalmas a cég, ezért a zárthelyik és a vizsgaidőszak alatt több szabadidőt is engedélyeznek, így valószínűleg nem fogja negatívan befolyásolni

a munka a tanulást. Szerencsés vagyok abból a szempontból is, hogy műszaki menedzserként a munkám elég nagy átfedésben van az egyetemen tanultakkal.

Laura: Bár tavasszal végeztem itt a BME-n, továbbra is két helyre járok egyszerre, ami elég sok időmet felemészti. Szerencsére egy épületen belül vannak mindkét szakom órái. Amíg két külön intézménybe jártam, addig sok kellemetlenséget okozott a folyamatos ingázás oda és vissza a Duna két partja között. Valamint nehéz volt összeegyeztetni az órákat is, mert a Corvinuson nyolcvan percesek az előadások és óra egészkor kezdődnek, nem úgy, mint a Műegyetemen. Ez már nem okoz gondot, de a mesterszak óraszámja így is magasabb, mint a BSc-é volt, szóval most sem sokkal könnyebb a helyzet.

Első hallásra úgy tűnik, hogy sok időtököt felemésztenek az elfoglaltságok. Ha mégis marad szabadidőtök, akkor mit kezdtek vele?

Viktória: A sportot nem teherként élem meg, mivel már régóta szerves része az életemnek. 2005 óta játszom igazoltan, négy éve pedig a Hegyvidéknél, ezalatt végigjártam a számarlétrát: utánpótlás, felnőtt, NB II és most NB I. A foci felfrissít: lehet, hogy testileg kifáradok, de mentálisan feltölt és utána könnyebb a tanulás is. Ha az időm engedi, akkor részmunkaidőben és távmunkában kommunikációs tanácsadóként és marketingesként dolgozom egy reklámcégnél. Ezt azonban most csak nagyon kevés heti óraszámban tudom vállalni, ugyanis eléggé sok a katalógusos óráim, így dolgozni már nem sok időm marad. A BKF-en valamivel kevesebb óránk, és több rugalmasabb beosztású gyakorlati kurzusunk volt, ami mellett jobban tudtam munkát is vállalni.

Kristóf: A munka és az egyetem mellett szabadidőmben futni és biciklizni járok, azonban nem fordítok erre annyi időt, amennyit szeretnék. Alapvetően sportos típus vagyok, így jó lenne a

jövőben nagyobb szerepet szánni ennek a hétköznapi életnek. Ezenkívül hobbi szinten fotózok, valamint jelenleg én vagyok a kari fotóklub vezetője, így ez is sok munkát ad. Végzem a heti adminisztrációt, kiosztom a feladatokat, vezetem a gyűléseket és szervezem a kari élet fotó dokumentációját. Mivel azonban ez hobbi is számomra, így boldogan végzem, és nem okoz nehézséget.

Laura: A turizmus szak keretében most csinálom a szakmai gyakorlatomat egy szállodánál, így a nyári időszakban heti 40 órát dolgozom recepciósként, ami sokat kivett belőlem. Persze ez az óraszám a félév megkezdésével csökkent, és főleg a hétfőkre tolódott, de még így is megterhelő. A sport nálam is csak alkalmi elfoglaltság, esténként inkább az ágyba dőlés marad...

Lényegében másfél emberként működök, hiszen túlléptek az egyszerű diákéleten. Miért érzitek szükségét ennek?

Viktória: Az élet kényszerít erre minket. Folyamatosan képeznünk kell magunkat, hogy eladható tudással rendelkezünk a munkaerő-piacon. Azonban a munkáltatók azt is megkövetelik, hogy több éves szakmai tapasztalatunk legyen, mire végzünk. Ez persze csak úgy lehetséges, ha a sulival mellett vállalunk munkát, ki-ki mennyit és mit bír. Ha pedig ki akarjuk ereszteni a gőzt, akkor marad a sport vagy a buli, az alvást pedig hanyagoljuk.

Laura: Ma már muszáj több lábon állnia az embernek, és az egyetem mellett elkezdni dolgozni, ez sajnos nem választás kérdése. Ráadásul a szakmai gyakorlatok is kötelezőek, így ez alól sem lehet kibújni. Számomra is az alvás szinte az egyetlen feláldozható idő, ami eléggé szomorú.

A család és a barátok hogyan élik meg, hogy alig látnak titeket? Bár ez gondomtól attól is függ, ki hol él: otthon, albérletben vagy kollégiumban?

Laura: Az első évben kollégista voltam, aránylag sok szabadidőm volt, a gondtalan egyetemista életét

éltem: haverok és bulizás minden mennyiségben. Aztán elkezdtem a második szakomat, és hirtelen beszűkült a szabadidőm, ráadásul az is zavaróvá vált, hogy a szobatársaim teljesen más időbeosztásban éltek. Ezért is döntöttem úgy a második év után, hogy albérletbe költözöm, ami megnyugvást jelentett. Én lettem a saját területem ura, és nem kellett már lábujjhegyen közlekedni reggelente. Sajnos, mivel hétfőig a szállodában dolgozom, nagyon ritkán tudok hazajárni, és ezt sokszor nehezményezik is a szüleim.

Kristóf: Elsőéves korom óta kollégiumban élek, és nem is tervezek váltani a diplomáig. Szerencsére a szobatársaim mindig rugalma-

sak voltak, és megértőek a késői hazajárással vagy a rendszertelen életmóddal kapcsolatban. Mivel hétfőig nem dolgozom, így haza tudok járni, ugyanis viszonylag közel lakom Budapesthez.

Viktória: A BKF-es éveim alatt egy középiskolai koleszben laktam, csak ettől a félévtől költöztem albérletbe, ami elég nagy váltást jelentett. Én is élvezem a személyes tér örömeit, és így a tanulás is könnyebb. Mivel a meccsek hétfőig vannak, ráadásul gyakran ünnepnapokon, ezért én sem sokat járok haza. A családdal a kapcsolatot sokszor a mobiltelefon és a facebook jelenti.

Ketten más egyetemre is jártok/jártatok. Milyen eltéréseket tapasztaltok az intézmények között, és melyik helyen volt könnyebb tartani ezt a zsúfolt életvitelt?

Viktória: A BKF-en valamivel könnyebb volt beosztani az időmet. Ott egy kurzusból több alkalmat is meghirdettek, így tudtam tömbösíteni, és maradt két vagy három napom a munkára is. Az órák is inkább a gyakorlati részre koncentráltak, míg itt az elméletre fektetnek nagyobb hangsúlyt. A felsőbb évesektől viszont úgy hallottam, hogy az első féléves alapozó kurzusok után itt is változatosabb lesz a képzés, és több lesz a kézzelfogható ismeret. Talán itt többet követelnek tőlünk, ez szakmai szempontból azonban nem is baj.

Laura: A Corvinuson nincs olyan ujjlenyomatos óralátogatási rendszer, mint itt az ÜTI-s mesterképzéseken. Ezért kicsit szabadabb is a bejárás, és könnyebb munkát vállalni az iskola mellett. A másik eltérés az órák kezdési ideje, ami miatt sok kellemetlensége származhat annak, aki másik intézménybe is jár.

Mivel mindannyian dolgoztok valamit az iskola mellett, felferül a kérdés, hogy a munkátokban segítettek-e az itt tanultak? Esetleg jártatok-e a BME Állásbörzéjén a munkakeresés során?

Kristóf: Az itt tanultakat nap mint nap használom a munkahelyemen, hiszen az ipari üzemeltetésben mind a műszaki, mind a közgazdasági ismeretek szükségesek. A második kérdésre válaszolva, a Műegyetemi Állásbörzén eddig csak érdeklődőként jártam, nem igazán céltuda-

tos munkakeresési szándékkal. **Laura:** A szállodai állásban mind a BME-n szerzett közgazdasági, mind a Corvinuson szerzett vendéglátó-ipari ismereteimre szükségem van, így elmondhatjuk, hogy a szakmában dolgozom. A munkám megszerzésében pedig nagy segítségemre volt, hogy részt vettem a Műegyetemi Állásbörze Felkészítő Napjain. Több tanfolyamot is elvégeztem, mint például a szakmai-énkép tréninget. Ezeket tényleg hasznosnak tartom, és csak ajánlani tudom másnak is.

MADARÁSZ TIBOR

Amikor a fiatal feltalálók a siker röög

Szinte mindenki eljátszott már a gondolattal, hogy milyen lenne valami igazán nagyot alkotni, és ezzel bekerülni a történelembe, vagy legalább meggazdagodni. Magyarországon nincs hiány kreativitásból, mégis messze alulteljesítünk a szabadalmi bejelentéseket tekintve, az európai átlaghoz képest. Bár nem minden új ötletből lesz sikertörténet, a jó találmányt érdemes védeni, mielőtt valaki más aratja le érte a babérokat. A következőkben **Kürtössy Jenő**, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának főosztályvezető-helyettese, egyetemünk docense nyújt útmutatást kezdő feltalálóknak, és vezet be minket a szabadalmaztatás rejtelmeibe.

Miként fogjon neki a laikus feltaláló a találmánya levédéséhez, amitől piaci sikert remél?

Első lépésként azt kell eldönteni, hogy a megoldás titokban tartható-e vagy sem. Amennyiben a termék megvásárlása után a vevő egyszerűen vissza tudja fejteti a találmány lényegét, úgy könnyen elorozhatja azt. Ez történt például a Rubik-kockával, ami csak Magyarországon állt oltalom alatt, így külföldön lemásolhatták. Ha titkolni lehet a lényegét, akkor javasolom, hogy tegyünk így, hiszen ezzel megspóroljuk a szabadalmaztatás költségeit. A Zwack család például már az 1800-as évek óta őrzi híres italának titkát. Másik fontos kérdés, hogy a szabadalmaztatott találmány hasznosításából származó várható bevételek fedezik-e a védelem igénylésével járó

költségeket. Sokan esnek abba a hibába, hogy túlértékelik ötletüket, ami végül még az eljárási díjakat sem hozza vissza.

Mitől függ, hogy egy találmány piacképes lesz-e?

Ezt a kérdést mindig a piac dönti el. Mi, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál mindössze azt tudjuk megítélni, hogy a megoldás kielégíti-e a szabadalmaztatási feltételeket. Egy dolog a szabadalomképesség, és egy másik a piacképesség. Azért, mert egy találmány megfelel a hivatal által vizsgált feltételeknek, még nem biztos, hogy az üzleti életben is megállja majd a helyét. Számos olyan megoldás létezik, ami nálunk átmegy a rostán, de a piacnak nincs rá szüksége, ezért kivetíti azt magából és fordítva: van, ami nagy sikert arat, de nem szabadalomképes.

Egy jó ötlet tehát még nem garancia a sikerre, inkább csak a jéghegy csúcsa?

Pontosan ez a lényeg. Ha kitalálunk valami újdonságot, még nagyon messze vagyunk attól az árucikktől, amit a vevő végül megvásárol. Thomas Edison ezt úgy fogalmazta meg, hogy a piaci siker egy százalék inspiráció, és kilencvenkilenc százalék perspiráció. Vagyis, ha megvan az ötlet, akkor a kezdő lépést már megtettük, és hátra van még egy hosszú, kemény munkával teli út.

Hány szabadalom születik évente Magyarországon, és ebből mennyi jut el a piaci megvalósítás szakaszába?

A szabadalom megszerzése nem garancia a találmány jó üzleti teljesítményére, annak csupán egyik előfeltétele, viszont sokszor a jogi oltalom híján marad el a piaci siker. Magyarországon területére kétféleképpen lehet szabadalmi oltalmat szerezni, egyrészt európai szabadalmak hatályosításával, másrészt nemzeti úton. Tavaly 2750 európai szabadalom hatályosítására került sor, a nemzeti úton megadott szabadalmak száma 445 volt, ebből 205 származott

hazai bejelentőktől. 2011-ben összesen 660 darab magyarországi bejelentés született, ennek a 65%-a, 432 származott magánfeltalálóktól. Összehasonlításképpen, a hasonló méretű Ausztriában háromszor ennyi bejelentést fogadott a nemzeti hivatal, de Dániában is dupla annyit regisztráltak, mint nálunk. Ezek a számok sajnos a magyarok gyenge szabadalomtudatosságára utalnak.

Milyen területeken érdemes ma „feltalálni” piaci szempontból?

Nemzetközi statisztikákat tekintve az elektronikán belül a digitális kommunikációban vannak nagy lehetőségek. Magyarországon a gyógyszeripar jelentős, ezért a kémia területén döntő többségében itt születnek szabadalmak. A gyógyszerek mellett a nanotechnológiával és a felületkezeléssel, valamint a zöld találmá-

Milyen jogok illetik meg a hallgatót?

Foto: Danyi Balázs

A BME szellemi tulajdonnal kapcsolatos belső szabályozásáról, valamint az egyetem szabadalmi kultúraépítési törekvéseiről **Vajta László**, a Villamosmérnöki és Informatikai Kar dékánja beszélt lapunknak.

Mint megtudtuk, a Műegyetem hallgatói által előállított szellemi termékek jogosítottjai alapvetően maguk a hallgatók. Az intézményt

elsősorban akkor illetik meg szabadalommal kapcsolatos jogok, ha az annak megszületéséhez vezető munkafolyamathoz az egyetem a tanulmányokhoz átlagosan elvárható szintet meghaladó mértékben nyújt támogatást. Ilyen esetekben a felek akkor járnak el megfelelően, ha közösen, szerződésben rögzítik a szellemi termék hasznosításából származó bevételek megoszlását. Ha ilyen dokumentum nem jön létre, akkor a Szellemi Tulajdonkezelési Szabályzat rendelkezik a szerzőt és az egyetemet megillető jogok mértékéről. Átlagosan elvárható szintet meghaladó hozzájárulás

lehet például az önálló laborhoz eszközök és költségkeret biztosítása, vagy a hallgató bekapcsolódása olyan projektekbe, ahol – akár szerződéses keretek között – javadalmazásban is részesülhet. Tágabb értelemben ebbe a kategóriába tartozik minden olyan segítségnyújtás az intézmény részéről, amely túllép az állami finanszírozáson, vagy költségterítéssel hallgatók esetén a tandíjból fizetett alapvető szolgáltatásokon, mondta a dékán. Vajta László beszélt arról is, hogy – bár az elmúlt pár évben jelentős javulás volt tapasztalható – még mindig alapvető problémát jelent a szabadalmi kultúra fejletlensége a BME-n és tágabb értelemben az egész országban. Az ezzel kapcsolatos általános tájékozatlanság nemcsak a diákok, de a tanárok körében is érzékelhető. Az elmúlt évek intenzív szabadalmi kultúrafejlesztő tevékenysége következtében az egyetem, az öt évvel ezelőtti, mindössze egy-két bejelentett szabadalomtól 2012-re eljutott az évi tizenkilenc-húszig. Ez, európai összehasonlításban, még mindig igen csekély. Éppen ezért a Műegyetem alapvető céljának tekinti a szabadalomtudatosság szintjének növelését polgári körében, és mára élharcosává vált annak a törekvésnek, ami a felsőoktatási kutatások, szellemi termékek hasznosításának növelését célozza. Ennek egyik kiemelkedő eszköze a Felsőoktatási Technológia Transzfer Fórum, melyben tizenhat jelentős magyar egyetem fogott össze az ilyen folyamatok katalizálása érdekében.

LIEBER TAMÁS

VIDÉKI

Pécs

A Pécsi Tudományegyetem hallgatói között rengeteg olyan kreatív, ambíciózus diák akad, akik saját elképzeléseiket, ötleteiket, önálló lábakon állva szeretnék megvalósítani. Éppen ezért gyakran alapítanak barátaikkal közösen egy céget, bár ezek többsége nem lesz több pusztá szárnypróbálgatásnál. Igen széles az imént említett vállalkozások palettája. Számos, diákok által létrehozott szórakozóhely található városunkban, de akad marketinges -, vagy reklámfilm forgató cég, rádió, vagy éppen a diáktársak korrepetálására szakosodott szervezet. Azonban az egyik, hallgatók által alapított kft-t szeretném kiemelni a többi közül. Az üzleti tervezéssel, tanácsadással foglalkozó cég alapítását egy baráti társaság egyetemista esettanulmányi versenyen elért sikerei alapozták meg. A diákevek során az említett megmérettetéseket követően több komolyabb cégtől is kaptak megbízásokat. Egy ingatlanhasznosítással foglalkozó cégnek végzett üzleti terv létrehozása után határozta el a

ös útjára lépnek

Foto: Danyi Balázs

8800 forint. A szabadalom egy üzleti kategória, haszon csak hasznosításból keletkezik. Ha egy találmánytól nagy bevétel várható, akkor azt az üzlettársak is le akarják majd másolni. Ekkor válik fontossá a szabadalom, ami kizárólagos monopóliumot jelent a gyártásra, tehát versenyelőnyt biztosít. Azoknak, akik drágállják, vagy hosszadalmasnak találják a szabadalmaztatási eljárást, figyelmébe ajánlom a használati mintoltalmat, ami térbeli kialakításokra, szerkezetekre, tárgyakra jelenthet kizárólagos védelmet. Ez a megoldás sokkal olcsóbb, és már egy év alatt megszerezhető.

Milyen állami, vagy egyéb támogatási, pályázati lehetőségei vannak a pénzzel nem, de jó ötlettel rendelkező személyeknek?

A kispénzű feltalálóknak azt ajánlom, hogy ne egyedül próbáljanak a piacra lépni, hanem keressenek maguknak olyan befektetőket, partnereket, akiknek van marketing tapasztalatuk. A bukás aránya az üzleti tapasztalatlan-ság mértékével egyenes arányban nő. Minde-keelőtt érdemes egy céget alapítani, amely pályázhat a különféle támogatásokra. A vállalkozásnak érdemes innovációs tevékenységre alapulnia. A pafi.hu oldalon jelenleg legalább tizenhat olyan pályázat található, ami innovációs projekteket támogat. A Pro Progressio Alapítvány segítségével hivatalunk is hirdet hallgatói ösztöndíjakat, százezer forintos nagyságrendben.

Vannak szervezetek, amik gyámkodnak a feltalálók és találmányaik felett?

Igen, ilyen például a Magyar Feltalálók Egyesülete, mely különösen alkalmas arra, hogy a találmányok külföldi bemutatásában segítsen. Komolyabb pénzbefektetések esetén kockázati tőkét a Startup Underground nevű cég tud biztosítani.

LIEBER TAMÁS

TUDÓSÍTÓINK JELENTIK

négyszáz lelkes fiatal, hogy az egyetemen szerzett tudásukat és a megbízások során szerzett tapasztalatukat egy saját cég létrehozásával szeretnék kamatoztatni. A fiatalok által létrehozott kft. elsősorban kis- és középvállalkozásokat segít tudományos elemzésekkel, tanácsadással.

Mivel mindannyiuk számára másodállásnak számít az itt végzett munka, több feladatot alvállalkozóknak adnak ki. Elsősorban tehát a diákok, illetve a frissdiplomások tudáscentrumára támaszkodnak, akiknek remek ugródeszkát jelenthet az itt végzett munka.

HARSÁNYI ÁKOS

Veszprém

A Pannon Egyetem kiemelten foglalkozik tehetséggondozással, sok hallgató már egyetemi tanulmányai alatt gyakorlati tapasztalatot szerezhet a kutatások, fejlesztések terüle-

tén. Sokan közülük sikeres szakemberek, például az egyik öregdiák a diploma megszerzése után egyedülálló naplózó szoftvert fejlesztett, mely mára az iparág de-facto szabványává nőtte ki magát, világszerte mintegy 650000 vállalatnál használják. Nemzetközi szinten elismert céget alapított az IT Security területén (BalaBit), melynél szívesen alkalmazza a Veszprémben végzetteket. Innovatív gondolkodásmódot képvisel az egykori és jelenlegi hallgatókból álló másik informatikai vállalkozás is, a SilverFrog, mely a legnagyobb hazai beszállítókkal együttműködve működteti a cégek informatikai hálózatát, segíti a rendszerek üzemeltetését, a hatékony napi munkavégzést már 4 éve. A SilverFrog a központja az SBIS klaszternek is, amelynek 18 tagja közül több egyetemi kötődésű, célja a teljes körű professzionális informatikai kiszolgálás. Ugyanakkor a cég mindennapi tevékenysége kapcsolódik az egyetemhez, szakemberei kutatás-fejlesztési projekteken is együtt dolgoznak az intézmény oktatóival és hallgatóival.

BÍRÓ VIKTÓRIA

A vidéki tudósítói hálózat munkatársai egyetemi sajtótermékek munkatársai.

Soproni

FEKETE

DÉMON

Engedj a 2 új íz csábításának!

Keresd egyetemi
klubjainkban!

A képen látható pohár csak illusztráció!

Fogyaszd felelősséggel!

Látogass el a www.soproni.hu oldalra

VITAFÓRUM

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitafórummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

Emlékeztetőül: Előző lapszámunk vitaindító cikkében Kontor Ildikó arról írt, hogy korunk divatos fogalmai az önmegvalósítás, karrierépítés és a szingli életmód megváltoztatják gondolkozásunkat, viselkedésünket. Probléma csak akkor adódik, ha már történetesen kötnek azok a családi „béklyók”, és éppen azokról feledkezünk meg, akik a legjobban akarják a mi hón áhitott boldogságunkat. Esély mindig van az újrakezdésre, de vajon meddig tehetjük ezt meg úgy, hogy azzal nem bántunk meg olyasvalakit, aki fontos a számunkra?

Az „önmegvalósítás” szó a XI. század és a globalizált világ egyik kulcsszava. Ezen szó égisze alatt minden szélsőségesen karrierista vagy önző ember viselkedése legitimmé válhat. Karrieristává, munkafüggővé (workaholic) válni manapság nem nehéz. A keményen dolgozó ember kezdetben könnyen önigazolást nyer, hiszen a saját és/vagy a családja megélhetéséért küzd. Azonban később már akár a párkapcsolati, akár bármilyen más, társas kapcsolatokból eredő konfliktus, probléma elől a munkájába menekül. Sosem késő. Vajon igaz ez? Igaz lehet, ha csak egy-két ilyen hirtelen irányváltás következik be az ember életében. Azonban, ha valaki folyamatosan ezzel a kijelentéssel nyugtatja magát, az egy helyben toporog, s talán már túl késő lesz, mire erre rájön. Újabb kérdés, hogy miért kellene egyáltalán a korábbi életünket hátrahagyva belekezdeni az önmegvalósításba? Ha ez a szó és az általa képviselt életforma emnyire körülengi a mindennapjainkat, akkor hogyhogy nem eszerint alakítottuk ki az eddigi életünket? Persze az a legegyszerűbb megoldás, ha gyorsan kitaláljuk, mit is szeretnénk csinálni, hátat fordítunk az eddigi problémáknak és „önmegvalósításba kezdünk”. Nagyon fontos tehát a munka és a szociális kapcsolatok egyensúlyban tartása, a család és a barátok sohasem válhatnak az önmegvalósítás áldozataivá, legfeljebb segítői lehetnek annak. S ha valakinek mégsem adatik meg, hogy a munkájában örömet lelje, még akkor is lehet számos hobbija, mielőtt a családját kezdené okolni boldogtalanságáért.

SZÓKE ANITA

Az ember társas lény. Egyedül születünk a világra és egyedül is távozzunk onnan, de életünk során boldogulásunk érzelmi részét a másokhoz való viszonyunk határozza meg, bármilyen legyen is a divatos életmód. Napjainkban a karrierépítés lényegében az egész életet holtig tartó tanulássá és fejlődéssé változtatta. Elvéve találunk olyan hivatást vagy szakmát, amely nem igényli a folyamatos és intenzív önképzést. Munkahelyünk, állásunk helyzete bizonytalan, így joggal félünk attól, mi történik, ha nem felelünk meg a szakmai igényeknek. Éppen ez az, amiért egyre többen választják a tanulást és a karriert a családalapítás helyett. Ennek nyomai a népességsökkenésben is jól megfigyelhetők. A család intézménye rengeteget veszített korábbi jelentőségéből. A fiatalok számára nem vonzó egy stabil párkapcsolat, mert úgy érzik, korán elvesztik függetlenségüket és lemaradhatnak életük nagy lehetőségeiről. Ezt az egész hozzáállást és következményeit egy ördögi körnek érzem. Párkapcsolatból párkapcsolatba sodródnak az első nehézség után, ahol újabb nehézségekbe ütköznek. A ma embere lusta küzdeni, ezért a kapcsolatainak nagy részét is úgy adja-veszi, mint a tárgyakat. Kijön egy jobb, egy modernebb, egy újdonságokkal kecsegtető verzió, és azonnal felerősödnek a szemében a régi hibái és (valójában leküzdhető és áthidalható) nehézségei. Fiatal korban még tolerálható az „élj a mának” magatartás és a velejáró ide-oda csapongás, később azonban, a családi kötelekék létrejöttekor már nem gondolkodhat önző módon az ember. A házasságkötéssel és gyermekvállalással elkötelezte magát egy életmód mellett, már nemcsak magáért tartozik felelősséggel. A hangsúly az átgondolt döntésen van. Lakva ismerszik meg az ember, tartja a mondás. Véleményem szerint a családalapítást néhány év együttélésnek kellene megelőznie, kiszűrve az ellentéteket, valamint elég időt hagyva a karrierépítésre.

LÁSZLÓ GÁBOR

BME KARRIER IRODA

SZAKMAI GYAKORLATOK, GYAKORNOKI PROGRAMOK

Gyakornok - Kontrolling

Feladatok: A kontroller csapat támogatása; Közreműködés a termékek árképzésben; Pénzügyi-kontrolling folyamatok elemzése; Számlázási feladatokban való részvétel
Elvárások: Hallgatói jogviszony közgazdász szakon, nappali tagozaton; Legalább négy lezárt szemeszter; Tárgyalóképes németnyelv-tudás; Az MS-Office alkalmazások felhasználói szintű ismerete; Önálló és precíz munkavégzés; Nyitott, dinamikus személyiség.
A cég: Audi Hungaria Motor Kft.
Jelentkezés a honlapon.

Audi International Trainee Program – Gyártástervezés

Feladatok: Gyártástechnológiák, tervezési módszerek és szerepkörök megismerése az Audi Hungaria Gyártástervezésének területén, egy nemzetközi munkakörnyezetben. Projektmunka a Gyártástervezés keretein belül a Motorgyártás különböző területein (Mechanikus Megmunkálás és Motorszerelde). A Gyártástervezés tevékenységéhez kapcsolódó szakterületek folyamatainak, módszereinek és technológiáinak megismerése (Termékfejlesztés, Minőségbiztosítás, Logisztika, Mechanikus Megmunkálás és Motorszerelde).
Elvárások: Kiváló tanulmányi eredmények. Sikeresen lezárt tanulmányok gépészmérnök, vagy mechatronika szakon (Diploma megszerzése legkésőbb 2013. februárig; legfeljebb 1 éves munkatapasztalat). Forgácsolástechnológia, gyártástechnológia, öntészet terén szerzett ismeretek előnyt jelentenek. Gyakorlati tapasztalat (például szakmai gyakorlat vagy melléktevékenység által) első sorban ipari területeken. Több szakmai területet érintő ismeretek (tanulmányok vagy gyakorlati tapasztalat által). Középfokú német- és alapfokú angolnyelv – tudás szóban és írásban. Jó kommunikációs készség. Tanulmányokon túlmutató elhivatottság

(szerepvállalás diákszervezetekben, hallgatói versenyeken való részvétel, kutatási projektekben való részvétel). Magabiztos fellépés, képesség csapatmunkára, illetve önálló munkavégzésre
A cég: Audi Hungaria Motor Kft.
Jelentkezés a honlapon.

Szakmai Gyakorlat

Feladatok: Tervezés és kivitelezése egy disztribúciós terjesztésnek; Megbízások feldolgozása, Reklamációkezelés; Minőségbiztosítási rendszer felépítése; Göngyölegkezelési rendszer kialakítása; Értékesítési csatornák optimalizálása; Marketingi eszközök optimalizálása; Direkt marketing felépítése ;Focus Marketing és Értékesítés
Elvárások: önálló és felelősségteljes munka; érdeklődés; megbízhatóság; pontosság; kreativitás; jó német nyelvtudás beszédben és írásban; jó MS Office ismeret
A cég: Bürck & Habich Logistik
Jelentkezés: szakgyak_1255@sc.bme.hu

Gépészmérnök - ösztöndíjas

Feladatok: Részvétel a program csoporttevékenységeiben; a mentorok által delegált kisebb projektfeladatok teljeskörű kidolgozás; termelési folyamatok megismerése, támogatása.
Elvárások: Gépészmérnöki vagy vegyészmérnöki végzettség, valamint angol általános középfokú nyelvtudás.
A cég: Hankook Tire Magyarország Kft
Jelentkezés: szakgyak_1279@sc.bme.hu

T-Systems gyakornoki program

A T-Systems hosszú évekkel ezelőtt hívta életre gyakornoki programját azzal a céllal, hogy a tehetséges, elsősorban az informatika iránt, mint szakmájuk iránt érdeklődő fiataloknak lehetőséget biztosítson választott szakterületükön a gyakorlati és elméleti tudás megszerzésére, annak elmélyítésére és kiteljesítésére.
Elvárások: nappali tagozatos hallgató vagy, heti minimum 20 óra vállalása, legalább fél éven át, aktív részvétel cégünk projektjeiben.
A cég: T-Systems Magyarország

Munkavégzés helye: Budapest
Jelentkezés:
gyakornokiprogram@t-systems.hu

ÁLLASAJÁNLATOK

Üzleti elemző

Feladatok: Kimutatások és elemzések összeállításának szakmai koordinációja; Statisztikai, ökonometriai és egyéb üzleti modellek kidolgozása; Részvétel a belső riport-rendszerek üzemeltetésében, továbbfejlesztésében; Fiatalabb szakértők mentorálása, értékelése, projektjellegű feladatok koordinálása; Partnerek igényeinek feltárása, szintetizálása a partnerekkel való kapcsolattartás folyamán; A megfelelő kompetenciával rendelkező döntéshozók számára történő javaslat tétellel részt vesz az üzleti döntéselőkészítési folyamatban.
Elvárások: Egyetemi szintű közgazdaságtudományi végzettség; Minimum 3 év elemzői tapasztalat; Magas szintű angolnyelv-tudás; Elemzéstámogató szoftverek magas szintű ismerete (kiemelten: excel, access); Alapos ökonometriai és statisztikai ismeretek; Kitűnő érdekérvényesítő képesség; Projekt szemlélet; Magabiztos kommunikációs és íráskészség, kezdeményező- és jó együttműködési készség.
A cég: Healthware Tanácsadó Kft.
Jelentkezés: allas_1270@sc.bme.hu

Fejlesztési mérnök

Feladatok: Fejlesztési mérnökként Ön szimulációkat végez a teljes járművön vagy annak egyes komponensein. Virtuális alkatrészek segítségével végigkíséri a fejlesztési folyamatot a tervezéstől a kivitelezésig és projekt-társaival együtt megoldási javaslatokat dolgoz ki. A kliensekkel és a projekt csapatával megbeszéli az elért eredményeket és bemutatják azokat. A számítási módszerek és folyamatok továbbfejlesztése is az Ön feladatkörébe tartozik.
Elvárások: gépészmérnöki, járműmérnöki ill. ezzel rokon szakterületen szerzett felsőfokú diploma, a technikai mechanika és a szilárdságtan alapos ismerete, előnyt jelent a

FEM-Solverek, a Pre-ill. Postprocessig Tools felhasználásában szerzett tapasztalat, mint pl. Ansa, Abaqus, LS Dyna, PamCrash vagy Nastran és Animator, a német nyelv legalább középszintű ismerete elengedhetetlen feltételnek számít .
A cég: Isko engineers
Munkavégzés helye: München, Ingolstadt, Neckarsulm
A pályázati anyagban kérjük jelölje meg a legkorábbi munkába lépés időpontját és fizetési igényét!
Jelentkezés: allas_1259@sc.bme.hu

Morgan Stanley Informatikai Frissdiplomás Program

Feladatok: A Morgan Stanley évente kétszer - februárban és augusztusban - indítja el az IT Frissdiplomás Programot. Ide olyan diplomázás előtt állók, frissdiplomások vagy 1-2 éves tapasztalattal rendelkezők jelentkezését várjuk, akik szívesen dolgoznának a vállalat magyarországi részlegének Informatika osztályán. A felvételt nyert résztvevők először egy 15 hetes programon vesznek részt, amely intenzív informatikai képzést, cégorientációt, a befektetési szektor megismertetését és tényleges üzleti kihívásokon alapuló projectfeladatok tartalmaz.
Elvárások:legalább egy objektum orientált programnyelv ismerete és gyakorlati tapasztalata: Java, C++ vagy C#; adatbáziskezelési tudás (SQL); operációs rendszer ismerete (Windows, Linux/Unix) o script nyelvek ismerete előny (Perl, Python, Power Shell; befejezés előtt álló vagy frissen végzett, maximum 1-2 éves tapasztalattal rendelkező informatikus, matematikus, fizikus, villamosmérnök vagy bármely más mérnökök jelentkezését várjuk; erős érdeklődés az informatik, új technológiák iránt; korábban megszerzett szakmai tapasztalat előnyt jelenthet a kiválasztásnál.
A cég: Morgan Stanley
Munkavégzés helye: Első 15 het-külföld (szakmai tréning ideje alatt) (New York és London)
Jelentkezés: allas_1264@sc.bme.hu

Morgan Stanley – Őszi Informatikai Gyakornoki Program

Feladatok: A program során a gyakornokoknak lehetőségük nyílik különféle területek - céges portálok, drótnélküli hálózatok, kereskedelmi és kockázatelemző rendszerek, valamint sokfajta technológia megismerésére. Néhány példa a teljesség igénye nélkül: Java, C++, Perl, .NET, C#, hálózatok, adatbázisok, Linux/Unix, Windows, hardware, middleware, software menedzsment és adminisztráció, automatizálás.
Elvárások: Informatikai /természet-tudományi/villamosmérnöki végzettség. • Alkalmazásfejlesztés területen: legalább egy objektum orientált programnyelv ismerete: Java, C++ vagy C# .NET; adatbázis kezelési tudás (SQL), operációs rendszer felhasználói szintű ismerete (Windows, Linux/ Unix); script nyelvek ismerete előny (Perl, Python, Power Shell)
Infrastruktúra területen:erős felhasználói szintű Windows vagy Linux/ Unix operációs rendszer ismerete; hálózati ismeretek o a felsorolt objektum orientált programnyelvek valamelyikének ismerete előny: .NET, C++ vagy C#; adatbázis kezelési tudás (SQL) előny; Power Shell, Perl, Python ismerete előny.
A cég: Morgan Stanley
Munkavégzés helye: Budapest
Jelentkezés: allas_1263@sc.bme.hu

Trainee

Feladatok: A tanácsadó Team támogatása az értékesítés és menedzsment területén; Projektek tervezése és optimalizálása (vállalati és személyzeti tanácsadás, Aktív támogatás a napi üzlet végrehajtásában; Kommunikációs útvonalak szervezése - Fokozott motiválása a személyzetnek (Pályaválasztó -> Ügyfél); A vevő és a szállító mérőszámának azonosítása és megállapítása
Elvárások: közgazdasági vagy műszaki menedzsment végzettség; német felsőfokú nyelvismeret
A cég: Pons & Mundus
Munkavégzés helye: 77855 Achern, Németország
Jelentkezés: allas_1287@sc.bme.hu

Nagyon szép és kicsit nehéz

Azokat a sportolókat, akik extrém hosszúságú – ép ész-szel szinte felfoghatatlan – versenyeken indulnak, ultrásoknak hívjuk. A futásban is vannak ilyenek szép számmal, s számukra Európa Mekkájának tekinthető a Spartathlon nevű verseny, melynek keretében Athénból kell átfutni Spártába. Ez röpké 246 kilométert jelent, melyet 36 órás szintidőn belül kell teljesíteni.

A verseny Pheidippidész útjának állít emléket, aki Hérodotosz feljegyzései szerint a marathóni csata előtt ugyancsak megtette ezt a távot, mikor segítségért sietett Leonidász királyhoz. A történet szerint a futár másfél nap alatt ért oda, ezért a résztvevőknek is ennyi idő áll rendelkezésükre. Mivel ez nem egy hétköznapi verseny, nem is indulhat el rajta bárki; a nevezéshez feltételként szabják egy 100 kilométeres versenyen elért 10 óra 30 percnél jobb eredményt, egy 200 kilométeres vagy hosszabb verseny teljesítését vagy egy korábbi Spartathlonon való célba érkezést. Aki ezeknek a feltételeknek megfelel, az indulhat a versenyen, ahol nem pénzdíjért vagy nyereményekért futnak a versenyzők; legtöbbjük célja önmaguk és a körülmények legyőzése. Minden teljesítő egy olajágkoszorút és egy érmet kap.

A verseny nehézségét mutatja, hogy – bár az indulók a feltételek miatt rutinos ultrafutók – jó időjárási viszonyok mellett is a résztvevők mindössze fele, rosszabb években (mint az idej is volt) kevesebb mint negyede teljesíti a távot. A Spartathlon történetében volt már magyar első hely a férfiak és a nők között is – előbbit Bogár János 1991-ben, utóbbit Lubics Szilvia 2011-ben érte el. Az először 1983-ban megrendezett verse-

nyen a leggyorsabb idő 20 óra 25 perc volt, a legtöbbször célba ért versenyző pedig 16-szor küzdötte már végig a 246 km-t. Mögötte eggyel lemaradva 15 teljesítéssel büszkélkedhet **Lőw András**, aki idén is célba ért a versenyen, s egy héttel a hazaérkezése után interjút adott újságunknak.

Mi a felkészülésed titka?

Nem volt soha edzőm, mindig magam kísérleteztem ki a felkészüléseimet. Azóta is azt tartom, hogy ez egy hobbi, amit akár hetekre-hónapokra letehetek. Engem nem zavar az, hogy más gyorsabban fut, én ennyi időt tudok beletenni. Sokkal inkább foglalkoztat a hatékonyság, ami ilyen hosszú versenyeknél nem csak keringésről és izomzatról szól, hanem lelki alkatról is.

De mégis hogy néz ki a felkészülésed?

Mennyit edzel egy ilyen verseny előtt?

Én jelenleg kilógok a többi magyar ultrás közül: napi 12 kilométerből próbálom megoldani az edzéseket, hosszukat csak akkor futok, ha a barátaim szólnak, hogy menjünk el közösen. Ilyenkor futunk nagyjából 100 kilométert. E mellett ott vannak az ultrafutó versenyek, az UltraBalaton (212 km), a terep 100-as, a Mátra 115 – ezek is nagyon jó felkészülési versenyek. De van olyan barátom, aki tavaly 7100 kilométert futott, szóval mások tényleg sokat edzenek.

Mit csináltok egy ilyen hosszú edzés alatt?

Kimegyünk a hegyekbe, mondjuk a Pilisbe, és ott kóricálunk jó pár órát. Néha szoktam olyat is játszani, hogy nem viszek magammal semmi táplálékot és hagyom, hogy eléhezsek, hadd szokjam, hogy versenyen sem lesz minden optimális – ne ijedjek meg, ha mondjuk kicsit leesik a vércukrom.

Nem jártál még ezzel pórul?

Dehogynem, néha nagyon csúnyán...télien, mikor csipkebokortól csipkebokorig mentem, hogy valami kis cukrot vegyek

Fotó: Nagy Eszter

magamhoz, és éreztem, hogy kezdek kihűlni, akkor az kevésbé volt jó ötlet – legalábbis így utólag szemlélve. Így szokott néha kalandtúrává, kalandedzéssé alakulni a hétvégém.

Mi változott az első Spartathlon indulásod óta?

Az elsőn még fiatal voltam, 25 éves. Nagyon nem tudtam, hogy mi ez az egész, belecsöppentem a forgatagba: csütörtök este érkeztem meg a szállásra 24 órás buszút után, péntek reggel 7-kor pedig már el is rajtoltunk. Azóta azért felkészültebb vagyok. Az is változott, hogy rendbe raktak pár utat a környéken. Ettől nem annyira cikkcakkos a pálya, szélesebb is, így jobban elérnek mellettünk a kamionok. Viszont gyorsabban is

mennek. Nehéz, mikor együttézésből rád dudál egy sofőr, felriaszt félálomból, miközben még a menetszele is megdob.

Mennyire tartod veszélyes versenynek a Spartathlont? Szoktak balesetek történni?

Ilyenről nem tudok. Kiszáradni gyakrabban szoktak az indulók, néha rendezők visznek be nagyon csúnya mozgású futókat, de az is igaz, hogy 200 kilométerrel a lábában senki nem fut már szépen.

Neked mi a taktikád? Szoktál pihenni egy ilyen hosszú verseny közben?

Igen, én szeretek aludni, az idej Spartathlonon is kétszer megtettem. De itt nem kell hosszú időkre gondolni, 12 percet alszom, aztán általában gamamtól ébredek is.

Van a magyar indulók között egy hölgy, Lubics Szilvia, aki tavaly megnyerte a versenyt a nők között, idén pedig 3. lett ugyanitt, de a férfiak közül is csak 15 előzte meg. Az ultrafutás egy olyan sportág, ahol jobban eltűnik a férfiak és nők közötti erőkülönbség?

Idén például a 24 órás Országos Bajnokságot Szilvi nyerte a fiúk között és előtt (232 kilométerrel, a második helyezetre közel 20 km-t vert), szóval ő az elmúlt két évben nagyon erős. Ultramaratonban szerintem egyébként nagyobb a különbség a nők és férfiak között – legalábbis az időeredményeket tekintve –, mert ez még nem egy túlságosan kiépült sportág, nem művelik olyan sokan. Viszont pont emiatt, illetve mert monotónia tőrésben, izomlazaságban jó adottságaik vannak a hölgyeknek, jó helyezéseket tudnak elérni a versenyeken.

Hogyan jellemeznéd a Spartathlont pár szóban?

Nagyon szép és kicsit nehéz. Voltak olyan évek, mikor meséltem, hogy mennyiből és hogyan futom le, és sokan gondolták, hogy ez egyszerű. De valójában vannak olyanok, akik célba érnek és elájulnak, annyira kihajtják magukat. Vagy infúzióra kerülnek és másfél nap múlva engedik csak őket ki a kórházból.

Sokan beszélnek hallucinációról is futás közben...

Igen, ez előfordul...nekem is volt úgy, hogy szürkületkor mindent futónak néztem, vagy valaki beszélt hozzám, miközben nem volt senki 100 méteres körzetben

Jövőre mi a terv? Meglesz a 16. teljesítés?

Ez kevésbé motivál. Az, hogy a barátaimmal találkozhasak, inkább. A fiaim 5 és 3 évesek, eddig még nem volt bátorságunk, hogy elvigyük őket és másfél napon keresztül végigvonszoljuk az országút mellett. Esetleg jövőre eljöhethének, mert már nagyobbak és okosabbak. Így az egész család ott lehetne és az megint más hangulatot kölcsönözne a versenynek.

A teljes interjút a www.muvely.com honlapon olvashatjátok. RAJNAI TAMÁS

Ha egy verseny indulói között meghalljuk Cseh László, Gyurta Dániel vagy Risztoz Éva nevét, valószínűleg neves nemzetközi viadalra gondolunk. Ezúttal tévesen, ugyanis a 2012/2013. tanévi Magyar Egyetemi és Főiskolai Országos Úszó Bajnokság három várható résztvevőjét soroltuk fel.

November 17-én, szombaton 10 órára érdemes kilátogatni a Komjádi Béla uszodába, mert itt rendezik meg a fent említett versenyt, melynek az idén

Ez nagyot fog csobbanni!

Fotó: Hámosi Zsófia

egyetemünk lesz a házigazdája. Nevezni november 10-ig lehet írásban, e-mailen vagy faxon a BME Testnevelési Központjában. Minden úszásnemben (gyors,

mell, pillangó, hát, vegyes) és több hosszon (50, 100, 200, 400 méter) rajtköre állhatnak nők és férfiak egyaránt. Ezeken kívül 4x100-as vegyesúszó váltóban indulhatnak

a versenyzők, valamint minimum négy csapat nevezése esetén lesz férfi-női intézményváltó is. Az indulókat a nevezési lapjukon feltüntetett időeredmény szerint sorolja időfutamokba a versenybíró, ezek alapján állapítják majd meg a helyezéseket. Holtverseny nem lehet, ha ilyen helyzet állna elő, akkor újra kell úszniuk az érintett versenyzőknek. A kiírás szerint az intézmények közötti pontverseny értékelésénél az 1.-6. helyezett versenyzők eredményét 10, 7, 5, 3, 2, valamint 1 ponttal, a váltóverseny eredményét kétszeres pontértékkel veszik számításba. Tavaly a BME-t képviselő Cseh László minden számban indult, a versenyt így kilenc éremmel zárta, melyek megoszlása öt arany-, valamint két-két ezüst- és bronz-

érem volt. A nyári olimpián a 10 km-es hosszútávúszásban aranyérmet szerző Risztoz Éva volt a 2011-es kiírás legjobban szereplő női versenyzője, hiszen a Debreceni Egyetemet képviselve hat egyéni számban is győzni tudott. A „nagy nevek közül” még Gyurta Dániel, Biczó Bence, Takács Krisztián, Bodor Richárd és Financsek Gábor is részt vett a tavalyi rendezvényen. A paralimpiai bajnok Sors Tamás is úszott a versenyen, sőt a 4x100 méteres vegyesváltó számban első helyezést szerzett. Várhatóan a fenti nevek közül idén is többen rajtkockára fognak állni. Aki teheti látogasson el a Komjádi uszodába és buzdítsa az egyetemünket képviselő versenyzőket!

BOROSS TAMÁS

Átlátszó napelem

Napjainkban egyre inkább előtérbe kerülnek a megújuló energiaforrások minél gazdaságosabb és innovatívabb hasznosítását célzó eszközök, berendezések. Nemrégiben a Sharp cég és az UCLA (University of California, Los Angeles) is bemutatta kutatásainak legújabb tárgyát, az átlátszó napelemet.

Az átlátszó napelem körül azért csapnak ekkora felhajtást, mert ez-

zel a tulajdonsággal megsokszorozódna a napenergia kiaknázására használható felületek nagysága. Az eddigi, átlátszatlan paneleket általában háztetőkre szerelték, ahol közel állandó napsütés érthette őket – természetesen az időjárás függvényében –, a mostani újítás után viszont már nem elképzelhetetlen ablakok, korlátok vagy akár mobiltelefon és számítógép kijelzők ilyen anyagból való gyártása sem. Az újdonságot az jelenti, hogy a napelem vázát infravörös fényre érzékeny polimerből készítették, a benne húzódó átlátszó elektródákat pedig ezüst huzalos kompozit filmek alkotják.

A most bemutatott prototípusok 70%-os fényáteresztéssel és nagyjából 4%-os hatásfokkal működnek. Előbbi érték egy sötétített ablak-üvegnek felel meg (ezzel akár a

függöny is megspórolható, ha nem akarunk belátást engedni a szomszédoknak magánéletünkbe), míg utóbbi adat az átlagos napelemek között nem mondható jónak –

a piacon ma kapható vezető megoldások akár a 20%-os hasznosítási fokot is elérhetik. Viszont nem szabad megfeledezni a tényről, hogy így rengeteg új, eddig nem hasznosított felületet állíthatunk energiaigényünk szolgálatába. Az UCLA vezető kutatója, Yang Yang szerint ráadásul még az is az innovatív megoldásuk előnye, hogy a polimer váz miatt könnyű és hajlítható anyagot kapunk, ami ráadásul nagy mennyiségben gyártva olcsón előállítható.

A Sharp cég által bemutatott ablakpanel még ennél is jobb eredményeket produkált – 6,8%-os hatásfok mellett egy 140x97x9,4 cm méretű elem 95 watt maximális teljesítményt produkált.

RAJNAI TAMÁS

Bűnözés a neten keresztül

Már 20-30 évvel ezelőtt megjelentek az első számítógépes vírusok és férgek, de napjainkra a kiberbűnözés továbbfejlődött, s új formái terjedtek el. A korábbiaknál nagyságrendekkel károsabb célzott támadások indultak, ezek közé tartozik a Stuxnet és a Flame vírus is.

A Stuxnet elnevezésű férget két évvel ezelőtt fedezték fel, ekkorra már világszerte elterjedt, csak Iránban 45 ezer felügyeleti számítógépet fertőzött meg. Az országban többek között a Bushehr atomerőmű gépeit vette ostrom alá, és centrifugáinak ötödét működésképtelenné tette, így az urándúsítókat kénytelenek voltak leállítani. Fejlesztői hamar felfedték kilétüket, az amerikai és az izraeli hadsereg szakemberei alkalmazták a vírust az iráni atomerőmű leállításához a diplomáciai tárgyalások indítása helyett. Annak ellenére, hogy az irániak a fertőzést megszüntették, a rendszerbiztonság növelése nélkül egy hasonló támadás még ennél is nagyobb károkat okozhat. A Stuxnethez kapcsolódik az idén májusban megjelent Flame, amely kémkedéssel foglalkozik. Az adatlopás nem csak a laptopunkon tárolt információt érinti, ennél tovább terjed a képessége, a PC kikapcsolt kameráját és mikrofonját észrevétlenül működésbe hozza, s beleles a magánéletünkbe. Igyekszik bemérni a tartózkodási helyünket is, a tárolt fotóinkon látható helyek felismerésével. A géphez akár vezetékkel, akár bluetooth-szal csatlakoztatott eszközeink sincsenek biztonságban, a kémprogram ezekre is könnyedén rátalál és folytatja az illegális információszerzést.

A számítógépre való engedély nélküli behatolás a legtöbb országban bűncselekménynek számít, s számítástechnikai bűnözésről szóló egyezmény védi az adatok hozzáférhetőségének sérthetlenségét, valamint fellép az ezekkel történő visszaélések ellen, nemzeti és nemzetközi szinten.

BOCZOR ESZTER

A klasszikus probléma: üveges vagy csapolt?

Sörivők is gyakran vitatkoznak ezen, mi most mégis a mindenkit érintő vízkérdést vesszük górcső alá: a csapból folyó vagy a boltban kapható palackos víz a jobb?

Magyarországon az ivóvíz minőségi követelményeit a 201/2001. (X. 25.) kormányrendelet rögzíti. Ennek megfelelően mind a boltokban kapható palackozott, mind az otthon a csapból kifolyó víznek meg kell felelnie fizikai, kémiai

A világ egyik legjobb üzlete az emberi tudatlanságot kihasználva mindenféle csodaszerek árusítása. Ezek közé tartozik az oxigénnel dúsított víz, melyet jelentős felárral lehet a tájékozatlan vevőre rásózni. Valójában az oxigén vízben való oldódását a hőmérséklet és a nyomás határozza meg legjelentősebb mértékben. Magas nyomáson valóban megnövelhető az oldott oxigén mennyisége, de ha újra légköri nyomásra kerül a víz, a fizikailag oldott oxigén eltávozik a folyadékából.

elérhetik literenként. Ilyen szempontból tehát a vezetékes víz a nyerő, hisz 100-1000-szer olcsóbb, mint a boltban kapható.

Az ásványvíz minősítéshez 500 mg/l feletti oldott ásványianyag-tartalom kell, a csapvizben ennél kevesebb található, ugyanakkor

Fotó: Nagy Eszter

és mikrobiológiai paramétereknek ahhoz, hogy fogyaszthatónak minősítsék. Egy nemrégiben az Együtt Európáért Alapítvány megbízásából elkészített felmérés azt az eredményt hozta, hogy a csapvíz legalább olyan jó és egészséges, mint a boltokban kapható palackos társa.

Egy köbméter vezetékes ivóvíz 250 forint körül mozog, ez literre lebontva 25 fillért jelent. Ezzel szemben a legolcsóbb palackozott ásványvizek is 30 ft/l áron kaphatóak, a drágábbak pedig akár a 400 forintot is

érdemes arra figyelni, hogy bizonyos összetevőket nem szabad túladagolni. Például a túlzott kalcium bevitel növeli a vesekő, míg a nátrium bevitel a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásának kockázatát.

A legjelentősebb probléma a magyarországi vezetékes vizekkel kapcsolatban a magas arzéntartalom – ez több százezer embert érint, s leggyakrabban a dél-alföldi régióban fordul elő. Ugyanakkor szakértők szerint ez az EU által felállított határérték csalóka, ugyanis ezt az európai halfogyasztási szoká-

sokat (mely miatt sok arzén kerül a fogyasztók szervezetébe) figyelembe véve állapították meg. Összességében – tekintve, hogy a hazai halfogyasztás az EU átlag 15%-a – még így is kevesebb arzént fogyasztanak a magyarok uniós társaikhoz képest.

Az ásványvizet fogyasztók egyik legjelentősebb érve szokott lenni, hogy a természetes vizekben az utóbbi évtizedekben feldúsultak gyógyszer, fogamzásgátló és szteroid maradványok. Ezek a folyóvizekből valóban kimutathatóak, s a ma használatos szennyvíztisztítási eljárásokkal nem kiszűrhetőek. Bár már több olyan tanulmány is napvilágot látott, miszerint az édesvízi halak him egyedeinek fogamzó képessége 40%-kal csökkent az elmúlt 40 évben, a vezetékes ivóvizekben a vizsgálatok nem találtak kimutatható mennyiségű maradványszereket.

Az ivóvíz ízében és minőségében jelentős szerepet játszik még a lakóépület vízvezetékének állapota. A Vízművek a bekötésig garantálja a megfelelő minőségű vizet, viszont gyakran az utolsó métereken jelentkezik számottevő változás – általában az előregedett ólomcsövek miatt.

Összességében több, az interneten is fellelhető vízminőségi vizsgálatot megnézve kijelenthetjük, hogy hazánkban a legtöbb helyen ugyanolyan jó, egészséges és biztonságos a vezetékes ivóvíz fogyasztása, mint palackozott társáé, sőt: bizonyos esetekben a kisebb ásványianyag-tartalom miatt még jobb is, ráadásul a környezet és pénztárcánk számára is kedvezőbb e választás. Persze aki meg tudja különböztetni a vizek ízét, az gyakran dönt mégis a palackos ásványvizek mellett.

RAJNAI TAMÁS

Odoó a Hopkins parkban

Eddig kellett várunk, hogy Anthony Hopkins millió forintos fűvéhez méltó tárgyat és személyeket találjon egyetemünk, végre megérkeztek: az Odooproject csapata ideiglenesen feloldotta a „fűre lépni tilos” tábla szigorát, s a napokban elkezdték felépí-

teni napenergiával működő, önfenntartó házukat. A nemzetközi Solar Decathlon versenyen megsüvegezendő, 6. helyen végzett BME-s csapatunk házát várhatóan november 6-tól az egyetemen is megtekinthetik a K épület előtti (régén többek által BME Woodstocknak nevezett) füves területen.

RAJNAI TAMÁS

Fotó: Székely Zsolt

Kakukk a Feketerigó fészkeben

Kotváts Adél rendezésében októberben új darabot mutatott be a Szkéné Színház.

David Harrower skót drámaíró *Blackbird* című darabját az Edinburgh-i Nemzetközi Fesztiválon 2005-ben mutatták be először, és azóta már számos díjat nyert. A művet egy tragikus, valós történet ihlette: annak továbbgondolása, hogyan dolgozható fel a múlt egy bűnös, mélyen titkolt eseménye, amely minden érintettben gyógyíthatatlan sebeket ejtett. A dráma az események után egy évtizeddel játszódik, mikor egy fiatal nő (Pető Kata) beállít ismerősének (Mucsi Zoltán) munkahelyére, hogy végleg leszámoljon a múlt fájdalmas emlékével. A nő rámenős, látszik, hogy számára tétje van a találkozásnak, míg a férfi félrenéz, keresi a menekülési lehetőségeket. A látszó-

lagos eseménytelenség ellenére (két ember beszélgetése) a darab ritmusa rendkívül feszes. Apró részleteiben kapjuk az információkat, a titokra lassan derül fény. Mikorra a nézőben már kialakul az empátia mindkét fél iránt, akkor szembesülünk az ambivalens, beteges kapcsolatukkal. Amit a hétköznapi életben a leghatározottabban utasítanánk el, azt máshogy ítéljük meg a színházterem sötétjéből. Meglesve a találkozást, kihallgatva a vallomásokat egyértelművé válik, hogy az áldozat és a bűnös szerepkör is csak nézőpont kérdése, s részünkről bármilyen ítélet igazságtalan volna.

A játéktér közelsége miatt, a színészek legkisebb jelzéseit, az érzelmek legapróbb rezdüléseit is nyomon tudjuk követni. Ahogy a számon kérő lányból hódító díva, majd megtört, szánalomra méltó nő lesz. Ahogy a sakkbán tartott férfi zavarában lesüti a szemét, vagy egy heves pillanatban erőszak-

Fotók: Tóth Máté

kal reagál. Minden részletében kidolgozott Kováts Adél első rendezése, melynek velejét az izgalmas színészi játék adja. Pető Kata gyönyörű fiatal tehetség, Mucsi Zoltán

pedig egy újabb oldalát mutatja meg a lepukkant, Kapa-féle karakterek után.

TÓBIÁS LILLA

november

2., 3. (p., szo.) 20:00
David Harrower: **Blackbird**
az Oris Produkcióné, a Szkéné Színház és a FUGÉ közös előadása

4. (v.) 11:00
Gál Tamás - Csokonai V. M.: **Dorottya** BEMUTATÓ
családi színház
(v.) 20:20
Jordi Galcerán: **A Grönholm-módszer**
a Neptun Búvár és a Manna közös előadása

5., 6. (h., k.) 19:00
Mihail Bulgakov: **Képmutatók cselzövése**
a Václav Alkalmi Színház Társulata, a FUGÉ és a Szkéné közös előadása

7. (sze.) 20:00
Székely János: **Calligula helytartója**
a Václav Alkalmi Színház Társulata és a FUGÉ közös előadása

8. (cs.) 20:00
Douglas Adams: **Galaxis útikalauz stopposoknak**
a Magyarországi Színháztársulat Egyetem vígjáték előadása

9., 10., 11., 12. (p., szo., v., h.) 20:00
Pintér Béla és Társulata: **A 42. hét**

13. (k.) 20:00
PR-Evolution Dance Company: **Blue Men / ... és fehér...**
táncelőadás

15., 16. (cs., p.) 20:00
Pintér Béla és Társulata: **A Sütemények Királynője**
(szo.) 19:00
Scallabouche Company: **Impro Café Budapest**
Improvisation-Cabaret Show

18. (v.) 20:00
Nézőművészeti Kft.: **A fajok eredete**

19. (h.) 19:00
Harold Pinter: **A gondnok**
a Nézőművészeti Kft. és a Szkéné közös előadása

23., 24. (p.) 17:00, (szo.) 20:00
Székely Csaba: **Bányavakság** BEMUTATÓ
a Szkéné és a FUGÉ közös előadása

25., 26., 27. (v., h., k.) 20:00
Pintér Béla és Társulata: **Kaisers Tv, Ungarn**

28., 29. (sze., cs.) 20:00
Pintér Béla és Társulata: **Szutyok**

30. (p.) 20:00
Kövesdi László: **...hogymi az a majomtör...**
zenés portréjáték Csontváry Kosztka Tivadar és Kassák Lajos műsoraik felhasználásával

In Hungarian with English subtitles

BME S DIÁKKAL AZ
ELŐADÁSOK 1.000,- / 1.500,-
K-ÉPÜLET, II. EMELET

WWW.SZKENE.HU

BEMUTATÓK
GÁL TAMÁS - CSOKONAI V. M.
DOROTTYA
SZÉKELY CSABA
BÁNYAVAKSÁG
2012 november

NE CSAK LÁSS.
SzkénéZZ!

Tanár-diák ajánló

A kedvenc színészem

Bognár Eszter, a Gépészmérnöki Kar Anyagtudomány és Technológia Tanszék adjunktusa ajánlja

Makranczi Zalánt szeretném ajánlani, aki a Nemzeti Színház társulatának fiatal tagja. Először a Thália Színházban láttam őt játszani a *Családi pokol* című darabban, amit teljesen véletlenül választottunk ki, és néztünk meg. A kétszereplős színdarabban Zalán alakítja a gyereket, aki a családon belüli erőszak elszívója. Annyira hitelesen játssza szerepét, hogy elhiszem, vele történt meg az egész. Azóta a Nemzeti Színházban is több darabban láttam, előszeretettel választunk a családdal olyan előadást, amiben ő is szerepel. Hiába fiatal, megdöbbentő, hogy milyen karizmatikus tud lenni a színpadon, elementáris hatása van. Számomra elsősorban a színészi játék számít, az önmagában nem elég, hogy valaki szép, és jól mutat a reflektorfényben. Gyakran járok színházba, és bizony előfordult már, hogy az előadás alatt a benti problémákon rágódtam, nem tudtam teljesen kikapcsolni. A *Családi pokol*-nál beültem a színházba, és minden más megszűnt. Úgy tudom, hogy ezt a darabot már nem játsszák Budapesten, de mindenképpen ajánlom azokat a Nemzeti Színház előadásokat, amelyekben Zalán szerepel: a *Bánk bán juniort*, a *fősvényt* és a *Hamletet*. Sokféle karaktert eljátszik a színpadon, főleg drámai szerepeket, de a kisebb alakításai is megmaradnak az ember emlékezetében. Annak, aki kevésbé jár színházba, a *Nyugalom* című filmet ajánlom, amiben szintén játszik Zalán.

Fazekas András, a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Gazdálkodás és Menedzsment szakos hallgatója ajánlja

Először a *Keresztapa* trilógiában láttam **Al Pacinót**, de az első részben még annyira fiatal volt, hogy fel sem ismertem. Később a *Minden héten háború*, *A sebhelyesarcú* és *Az ördög ügyvédje* filmeket is megnéztem, amiben szintén hatalmasat alakított. Szerintem az egyik legnagyobb filmszínész, mégis csak egy Oscar-díjat kapott eddig. A filmjeiben mindig főnököt, irányítót játszik, és ez a szerep jól áll neki már a tekintélyparancsoló tekintete és hangja miatt is. Mivel olasz származású amerikai színész, sok maffia-moziban szerepelt, de sokféle karaktert el tud játszani, nemcsak rosszfiúkat. Például legutóbbi filmjében, a *Jack és Jill*-ben saját magát játszotta el. A vígjátékban pont abból csináltak viccet, hogy golfozás közben eltalálta egyetlen Oscar-díját. A kritika elítélően írt erről a szerepéről, mert túljátszottak találták a figurát, és sokak szerint nem állt jól neki a vígjátékszerep. A *88 perc* című filmben pedig megmutatja az esendő emberi oldalát is: híres pszichiáterként és igazságügyi szakértőként halálosan megfenyegetik, és kivételesen ő kerül az áldozat szerepébe.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: TÓBIÁS LILLA

FOTÓK: HELFRICH MÁTÉ

NÉZŐPONT

KISS BORI

Az utolsó vacsora?

Szentendre egyik macskaköves utcájában van egy eldugott kis rétesbolt. Csupán egy asztal és négy szék áll előtte, nem tolongnak vásárlók a pultnál, nem állnak kígyózó sorok az ajtó előtt, csak az akad rá, aki éppen arra téved, és csupán az tér be, aki elég kíváncsi ahhoz, hogy az ismert vendéglátóhelyek helyett valami különlegesebbre is belekóstoljon.

Sokszor azonban nemcsak a magányos utcácskákban, hanem az interneten is rálehetünk hasonló ingyencségekre; például egy új gasztro-trendre, a lakáséttermek világára. Háromfogásos baráti vacsora egy idegen lakásában, néhány ingyenc ismeretlennel, csupán pár száz forintért. Az új gourmet-mozgalom persze sokkal inkább társasági megmozdulás, mint egy új vendéglátóipari ágazat. Az, hogy a lakáséttermi akciók legyűrnék a vendéglátóhelyeket, ugyanolyan

abszurdnak tűnhet, mint, hogy egy apró rétesbolt a rétesüzemek versenytársává válhat. Vannak, akik mégis ettől tartanak. A Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviselői Szövetsége nem örül az új kulináris kuriózumnak és a lakáséttermek szabályozását egy, a hivatalos éttermekéhez hasonló kritériumrendszer felállításához kötné. Bár döntés még nincs, valószínű, hogy az új vendéglátásról szóló törvény valóban szabályozza majd a lakáséttermek működé-

sét. Az igazságos verseny kialakítása szempontjából persze szükségszerűek a szabályok, kérdés azonban, hogy egy efféle „gerillamozgalom” lényegét nem fojtja-e meg egy merev szabályrendszer. Egy ilyen kreatív újdonsággal pedig nem csupán a szakmának, a fogyasztónak sem lehetnek olyan igényei, mint egy hivatalos helyvel szemben. A szabályozással, besorolással és átsorolással talán épp az tűnik el, ami a lakáséttermeket egyedivé teszi; hogy kilógnak a sorból.

A gyermek sosem hibás

Kováts Adél Kossuth-díjas színésznő szeptemberben a Szkénében debütált rendezőként David Harrower *Blackbird* című darabjával. Az előadás létrejöttéről, témájáról, a pedofiliáról és a társadalmi felelősségvállalásról beszélgettünk a művésszel.

A Blackbird az első rendezése. Hogyan talált rá a darabra és a Szkéné Színházra?

Orlai Tibor (az Orlai Produkciós Iroda vezetője – a szerk.) négy-öt évvel ezelőtt felkért egy rendezésre, amit akkor visszautasítottam, hiszen nem voltak ilyesfajta ambícióim. Többször szóba került, hogy játszhatnék nála, ehhez keresgéltem darabot. A *Blackbird* fordítója, Vajda Miklós ajánlotta számomra a színdarabot, azonban a lány szerepét – koromnál fogva – nem játszhattam el, viszont annyira megérintett a téma, hogy rendezőként szívesen belevágtam. A *Blackbird* rétegdarab, tehát nem egy ötszáz fős színházat kíván, ugyanakkor azt sem akartam, hogy egy kis pincében, nyolcvan férőhelyes sötét dobozban adjuk elő. Végül mind a tér, mind a Szkénébe járó közönség miatt a BME színháza látszott a legoptimálisabb választásnak.

amik ehhez az imázshoz kötődnek. Ez mind a színésznek, mind a rendezőnek kihívást jelent. A lányt játszó színésznőt nehezebb volt megtalálnom. Úgy érzem, hogy Pető Kata pusztán lényével is olyan súlyt hordoz, olyan titokzatosságot sugároz, ami fontos a megrontott lány karakteréhez.

A darab két ember beszélgetését viszi színre, mégis feszültségekkel teli, izgalmas alkotás, ami mindvégig fenntartja az érdeklődést. Miben látja ennek kulcsát?

Egyrészt van egy krimi szála a darabnak: sokáig nem tudjuk, hogy mit akar a lány a férfitől, miért állít be hozzá, miért kéri számon, egyáltalán milyen jellegű a kapcsolatuk. Másrészt a színdarabot két ember harcának is tekinthetjük, az ő szempontjaik és túlélési technikájuk ütköztetésének. A lány a kihívó fél, a férfi csak elszenvedi a találkozást, kénytelen belemenni a beszélgetésbe. Emiatt állandó libikóka-helyzet alakul ki, hiszen az erőviszonyok folytonosan változnak. Ez kihat a nézőkre is, változik a megítélése, melyik felet látják felelősnek, sőt bűnösnek, vagy éppen ki szavának hisznek. Végül maga a téma – a pedofília, a családon beüli erőszak – is aktuális.

Ezek a problémafelvetések még mindig tabunak számítanak a magyar társadalomban. A közönség soraiban is lehetnek olyanok, akiket érint a téma.

megfigyelni, ki hogyan távozik, milyen beszélgetések indulnak be a darab után, ki mit visz haza a felmutatott problémából, ki mivel szembesül. Jó esetben a színháznak az a dolga, hogy katarzist érjen el, vagy kapukat nyisson ki, ami elindít valamilyen folyamatot a nézőben. Szeretném, ha az előadásunk beszélgetésre, feldolgozásra készítetné az embereket.

Mind Pető Kata, mind Mucsi Zoltán karaktere felelős valamilyen módon a múltjáért és jelenlegi életéért. Azonban igen szélsőséges az eset: egy kamasz lánynak megtetszik egy felnőtt férfi, és az kihasználja a lány érdeklődését. Mit gondol, a közönség tud azonosulni ilyen karakterekkel? El tudja fogadni őket?

Nekünk, alkotóknak minden gyengesség és aljasság mozgatórugóját meg kell értenünk valamilyen szinten, hogy azt közvetíteni tudjuk. Harrower dramaturgiája nyitva hagy értelmezési lehetőségeket, hogy a néző gondolhassa tovább a történeteket. Ugyanakkor rendezőként célokom azt sugallni, hogy a nemi erőszakot nem lehet elfogadni, de nem tudom befolyásolni, hogy azok az emberek, akik érintettek ebben a témában, hogyan fognak viszonyulni a *Blackbird*hez. Az előbemutató legnagyobb tanulsága az volt számomra, hogy vannak, akik amellet érvelnek, hogy felmenthető az elkövető tettének felelőssége alól. A darab libikóka

Fotók: Tóth Máté

nézők összetétele ugyanakkor vegyes: egyaránt ülnek a közönség soraiban férfiak, nők, idősebbek, fiatalabbak. Biztosan látni fogják az előadást olyan középkorú férfiak is, akik folyamatosan ki vannak téve ezeknek a kihívásoknak, hiszen ma már egy tizenkét-tizenhárom éves lány arra törekszik, hogy minél nőiesebb legyen, hogy felhívja magára a figyelmet. „Jaj, te már kész hölgy lettél!” – hallják sokszor, ez azonban károsan befolyásolja az önképüket. Hiába hord egy kamasz haspólót, piercinget, hiába festi magát erősen, attól még gyermeki lelke van. Sok koravén kislány kallódik körülötünk, mert a szülők nem érnek rá, vagy nincsen kedvük velük foglalkozni, mert nincs idő beszélgetni, lelkizni. Az identitásvesztett gyermek pedig ki akar törni ebből a helyzetből, és ezáltal kihasználhatóvá válik. Szerintem manapság egyre inkább felerősödnek ezek a tendenciák. A férfi pedig mondhatja azt, hogy a lány kacérkodott, ő volt a kezdeményező fél, nem volt ráírva, mennyi idős stb. Akkor mégis ki a hibás? Azt szeretném felerősíteni a darabban, hogy mi a felelőssége ebben a helyzetben a felnőttnek, a családnak és a társadalomnak, hiszen maga a pedofília mindig volt, van és lesz.

Utóbbi időben egyre többet hallunk a médiában is a családon belüli erőszakról.

Mikor elkezdtem a szöveggel foglalkozni, beszélgetéseken kiderült, hogy a többséget – tízből nyolc embert – érint ez a probléma, ha nem is ennyire durva és brutális módon, ahogy a színdarab mutatja. A statisztikák azt mutatják, hogy a pedofília – nagy százalékban – családon belül, ismerősi körön belül történik, és az esetek 80%-a titokban marad, inkább elhallgatják az

érintettek. Az elkövetőnek nyilván nem érdeke, hogy felfedje magát, az áldozat szégyelli, nem meri elmondani, az anyák is büntudatot éreznek, hogy nem vették észre. Ez egy olyan erős függőségi rendszer, amiben eltusolódnak a dolgok. Ha nem is beszél róla az érintett, akkor is jelen marad az életében mélyen elraktározva a gesztusok, a gondolatok szintjén.

A darab folyamán a két karakternek sikerül feldolgoznia a múltat? Egyáltalán társadalmi szinten megvalósulhat ez?

A *Blackbird*ben színre vitt helyzetet a pszichológiában konfrontáció-levezetésnek nevezik. Például, ha egy kiskorú zaklatására fény derül, az elkövető és az áldozat is terápia alá kerülhet, amit jó esetben szakemberek vezetnek. David Harrower fantaszitikusan vitte bele a dramaturgiába azt, ahogy a szereplők fokról-fokra levezetik feszültségeiket. A lényeg a megbocsátás lenne, hogy az elkövető bocsánatot kérjen az áldozatától, hiszen paradox módon az áldozatok sokszor magukat hibáztatják, mintha ők rontottak volna el valamit. A pszichológusunk elmesélte, hogy például az utcán megerőszkolt nők, újra és újra kiteszik magukat ugyanannak a szituációnak, tudat alatt abban bízva, hogy most ők lesznek az erősebbek, nem fog ugyanaz megtörténni velük. Ebben a témában is, mint annyi minden másban, a magyar társadalom tájékozatlan, berögzült sztereotípiákat működtet, és kevés a valódi segítség, ami hathatósan, éveken keresztül támogatná az érintetteket. Azonban, ha ezzel a problémával szocializálódik egy gyermek, és kénytelen együtt élni a titkával, a frusztrációjával, ez, mint egy stigma, rányomja bélyegét az egész életére.

TÓBIÁS LILLA

Mi alapján választotta ki a két szereplőt?

Először a férfi figurája volt meg, már a darab olvasása közben Mucsi Zolira gondoltam. Bár Zoli, alias Kapa, sosem volt partnerem a színpadon, és semmilyen produkcióban nem dolgoztunk együtt. Amikor az ember egy arcra oszt szerepet, akkor számolni kell azzal, hogy az ismert színész az imázsát is behozza a színpadra. Azonban az előadás folyamán a művész alakításának felül kell írnia azokat a nézői igényeket,

Rendezőként az a feladatom, hogy a darab dramaturgiáját és igazságát megfejtsem az elemzés során. Nagy a felelősség az alkotók vállán, amikor ilyen kényes témát dolgoznak fel. Tudatosítanunk kell, hogy milyen üzenetet szeretnénk közvetíteni a közönségnek. Ugyanakkor, vannak rajtunk kívül álló tényezők, például az, hogy ki milyen háttérrel, milyen lelki árnyékokkal ül be a nézőtérre. Mindenki a saját szemüvegén keresztül nézi az előadást, s aszerint mond véleményt. Érdekes

szerkesztése miatt felmerülhet a kérdés, hogy ki az áldozat, ki a bűnös.

Tehát az előadás felveti a felelősség kérdését is?

Az vitathatatlan, hogy a pedofiliát elkövető férfi részéről beteges a kapcsolat. Harrowernek fontos döntése az, hogy a kislány, akivel az erőszak történt, pont tizenkét éves volt, tehát nemi érés előtti kisgyermek. Én mint anya, azt gondolom, hogy a gyermek sosem hibás semmilyen tekintetben. A

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével. A rovatban megjelenő írások szerzői között 5000 Ft-os könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki december végén.

A halász álma

Fáradt szemekkel indult neki a hajnali útnak. Mögötte nem volt más, csak a tenger, mely egész életében ott hullámozott körülötte, mint valami végtelen, szürkéskék anyag, amiben, néhanapján úgy érezte, örökre el tudna tűnni. Halásznak szánták – mióta az eszét tudta, állandóan kint volt a vízen. Örökölte azt az ócskavas bárkát az apjától, amelyet annyira gyűlölt, ám az anyja miatt mégsem lett volna szíve, hogy más szakmára adja a fejét. Még most sem tudta igazán, mi is szeretne lenni, csak annyit, hogy el kell jönnie otthonról, a többiektől... Szereti őket, mégsem élhet tovább velük. Megfullad mellettük. Mikor leszállt a buszról, a levegőt büdösnek és száraznak érezte, undorral nézett körül a koszos megállóban. A városban ugyan járt már valamikor: jól emlékezett a bosszantó macska-kövekre, amiken nagyokat döccent akkor az apja kocsija. A posta felé vette az irányt, hogy mihamarabb feladja búcsúlevelét az otthoniaknak. Homályosan emlékezett még, melyik utcán kell elindulnia, hol lesz a vörös épület, belül a nagy kék ládával, amelyet, ki tudja, hány naponként ürítenek. Elszo-

rult a szíve. Vajon mikor kapják meg az üzenetét az anyjáék? A hivatal ajtaja zárva volt, persze, mennyire ostoba, nem is nézte, hány óra van. A kiírás szerint csak nyolctól lehetett bemenni. Hatkor még nyilván nincs nyitva semmi, ezek a városiak nem kelnek korán. Ezt is meg kell majd szoknia. Lehajtotta a fejét. Hosszú pillanatokig nézte még az óráját. Az anyja most ébredезhet. Mikor nem találják az ágyában, biztosan azt gondolják, hogy már kihajózott. Estefelé kezdik csak el keresni, addig nem gyanakodhatnak. Hiszen volt úgy, hogy egy álló napig is kint kellett lennie a vízen, mire fogott valamit. Sétálni kellene, gondolta, felfedezni a várost, míg kinyit a posta. Ám mégsem tudott elindulni, nem vágyott a múzeumokba, a kirakatok sem érdekelték. Csak álldogált ott egymagában, egy pocsolya fölött, amely lassú hullámokban fodrozódott. Magát látta benne, ahogy megmeríti a hálóját, nem itt, a kőrengetegben, hanem valami végtelen kékségben. Eltelt így egy óra. A nagybátyja talán most kel fel, lassan elindul, hogy kihajózzon, ónélküle. Ökölbe szorította a kezét. Szeretett volna tenni valamit, ha már idejött. Haszontalannak érezte magát. Még egy könnycsepp is kicsordult a szeméből, amit kicsit szégyellt is, gyorsan letörölte, ne lássa senki. Megbújt az egyik kapualjban, és feszengve figyelte az üres utcát, ahol csupán egy-egy idegen lézengett még.

Az égre nézett és a kékségről a tenger jutott eszébe, a felhők voltak a vitorlások, a madarak szinte úszva haladtak közöttük. A levegőben valahonnan nyers hal szaga áradt felé. Persze, közel a kikötő. Némi megnyugvással gondolt arra, hogy ha más munka nem lesz, ott még mindig akadhat számára valami, hiszen ebben legalább már van tapasztalata. Erőt vett magán és lesétált a partig. Hatalmas hajókat látott, tele munkásokkal, akik hangyák módjára nyüzsögtek a szürke monstrumokon. Éppen akkor rakodtak ki egy nagyobb szállítmányt, sietniük kellett, mert a hajó már indult volna vissza. Páran észrevették, hívták, álljon be ő is, markos fiúnak látszik. Nem mozdult, nem is válaszolt nekik. Figyelte ezeket az elcsigázott embereket, ahogy rongyosan, fáradtan cipelik a ládákat. Öregnek látszottak, pedig az apjával vagy a nagybátyjával lehettek egyidősek. Nagy levegőt vett, úgy érezte, átsapott rajta valami hullám, ami fejbe vágta és most már minden kitisztult előtte. Hét óra. A húga most teszi fel otthon a teavizet. Futni kezdett. Nyolc órakor pontban kinyílt a postaajtó, egy idős asszony lépett be rajta elsőként. A halászfíú ekkor már a buszon ült és robogott hazafelé.

KONTOR ILDIKÓ

Jó üzlet

Anikó az esti randijára készült. Feltűnően csinos akart lenni, ugyanis régóta várta, hogy a kiszemelt fiú végre elhívja. Fejben már sokszor elképzelte a tökéletes öltözkéket, amit viselni fog, most a szekrény előtt állva azonban hiába szórta egy halomba rengeteg ruháját, valahogy egyik sem felelt meg az igényeinek. Elkecsereedésében elhatározta, hogy vásárolni indul a kedvenc üzletébe. Néhány nappal ezelőtt úgyis kinézett ott magának egy visszafogottan dekoltált, rózsaszín pulóvert, apró flitterekkel a vállrészén, ami tökélete-

sen kiegészítené a bordó miniszoknyáját. Tudta, hogy valójában nincs szüksége arra az új pulcsira, hiszen a szekrényében nem is egy ilyen darabot talált volna, de mivel már az ösztöndíja is a kártyáján várta egy ideje, hogy elköltsék, így semmi akadályát nem látta annak, hogy a sikeres randi érdekében beruházzon egy új ruhadarabra. Szemerkélt az eső és csípős szél csapott az arcába, amikor az utcára lépett, ez azonban nem zavarta, gyalog sétált el a legközelebbi plázáig. A szokásos embertömeg egy nagy masszaként hömpölygött ki- és befelé a bevásárlóközpont ajtaján. Csatlakozott a színes kavalkádhoz, azonban mielőtt a vásárlóaradatot végleg besodorta volna, egy szívfacsaró jelenségre lett figyelmes. Idős, hajlott hátú

néni üldögélt a vizes padon, kezében néhány színes virágból kötött csokorral, amelyeket kérőn a sokadalom felé nyújtogatott – mindhiába. Anikó elszégyellte magát. Ő épp most akar több ezer forintot kiadni egy olyan ruháért, amely néhány alkalom után nagy valószínűség szerint a szekrénye mélyén fogja végezni, amikor az a pénz másnak talán az egyhetes vacsoráját is jelenthetné. Sarkon fordult és kifurakodott a tömegből. Odalépett a nénihez és a pulcsi áraért vásárolt tőle egy csokor virágot. Aznap egyik régi ruháját viselte a randevún, de valahogy mégis szebbnek érezte magát, mintha az új szerzeményben feszített volna.

HARMATI JUDIT

Dal a medicínához

előtte

fáradtan nézek a semmibe,
üres a szívem,
egyedül vagyok,
tudom, hogy nem muszáj így lennie:
altass el,
újra álmodni akarok!

félek a sötétben,
olvadj belém,
magányba fagyva mindenki vacog,
mégsem kérem,
hogy ne kelljen vény,
csak altass el,
újra álmodni akarok!

mert él bennem még a remény,
kiűzni úgyis képtelen vagyok,
egyensúlyozva a valóság peremén,
altass el, kérlek,
álmodni akarok!

óvatosan kitapint kezem,
lassan átjár hatáanyagod,
már le merem hunyni a szemem:
altass el, altass csak,
álmodni akarok!

utána

...asztán ismeretlen dimenzióba repít,
ahogy üresen utolsót ver a szív...

emlékeket látok,
képeket albumban;
most izgalmas,
akkor untam.
látom a szerelmet.
látom a haragot.

ismerős alakok:
néhány régi barát,
vagy aki annak mondta magát.

félrehív az egyik és odasúgja nekem:
„meghalni muszáj, de elmúlni sosem...”

KOCSIS BRIGITTA

Türelem

A kislány napok óta figyelte az időjárást. A hőmérséklet épp megfelelő volt, fagypont alá süllyedt. A hó lomhán szállingózott. Egész évben csak a telet várta. Minden pillanatát imádta a hideg évszaknak, mikor csend borul a zimankós tájra és fehérben úsznak a fák halott ágai. Számára ez az időszak jelentette a békét és boldogságot. A tó vize befagyott – hangzott el a rádióban. Nem időzött tovább, otthagya testvérét már szaladt is a korcsolyájáért. Az az előszobában ácsorgott fegyelmezetten és tisztán. Kis gazdája felkészítette az előtte álló kemény munkára. Sál, sapka, kesztyű és már kint is volt a verandán. Elfeledkezett a havazásról és térdig süllyedt a félméteres hóban. A bátyja kinevette, de együtt indultak a tóhoz, ami a falu szélén volt. Pár gyermek fogócskázott a környéken. Hangjuk betöltötte a környéket Csak a jég szélére merészkedtek és csúszkáltak vidáman. A testvérpár is megérkezett. A kislány gyorsan felhúzta a korcsolyáját. Rálépett a jégpáncélra és már suhant is tovább. Messze járt, a bátyja hangját alig hallotta a távolból. „Ne menj be a közepére, mert veszélyes!” Nem törődött vele, szinte repült és nem akart vissza se nézni. Annyit várt erre a pillanatra, úgy érezte most nem állíthatja meg senki. Dermesztő szél csapta meg arcát és hirtelen éles fájdalmat érzett. A jeges víz hullámai türelmetlenül csaptak össze felette.

ORSZÁG PETRA

5	8							
4						1	9	2
				4	2			
2				7		5	6	
				2				
	1	6		3				9
			1	8				
8	2	3						4
							5	7

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk 2012. november 16-ig. Előző számunk nyertesei: Gubicza Ági (színház-jegy) és Kimlei Annamária (póló).